

KAMIITHARI ÑAANTSI ISANKINATAKIRI MARCOS

*Ikamantantakiri Juan Kiwaatan-taniri
(Mt. 3.1-12; Lc. 3.1-9,15-17; Jn. 1.19-28)*

¹ Iroka okanta opoñaan-tanakari Kamiithari Ñaantsi tsika ikanta-kota Itomi Pawa, yoka Jesús Saipatzii-totaari. ² Iriitaki isankinata-kotakiri Kamantan-tzinkari Isaías, ikantzi: Pamini, aritaki nontyaantaki ityaaroni inkamanta-kotimi,

Iriitaki witsikaan-timini tsika pinkina-paaki.

³ Tzimatsi kaimapain-tsini otzisi-masiki, inkantan-tapaaki:

Piwamiithatainiri Awinkathariti tsika inkina-paaki.

Pinkimita-kaantiro itampatzikai-tziro awotsi.

⁴ Tima pokaki Juan otzisi-masiki, ikamantantzi, ikinkithata-kota-paakiro tsika okanta-kota kiwaataantsi, ikantan-tapaaki: “Piwashaantajiro kaari-pirori, aritaki impyaakoi-tajimiro pikaaripiro-siri-witaka.” ⁵ Oshiki pokaintsiri iñiiri Juan, Aapatyaawini-satzi, aajatzi poñaanain-chari pasiniki inampiki-payi Judá-iti. Ikinkithata-koyitakiro ikaaripiro-siri-waitzi, irootaki ikiwaatan-takariri Juan yokapayi anta Owaryiinkaariniki.

⁶ Irootaki iithaaritari Juan, yontyii-tziro iwitzi ikyaakoitari, iwathakitakari misinantsi-masi. Iriira iwari

kintori, iriiri iyaaki pitsi. * 7 Iroka ikantaki Juan ikinkithatzi: “Awotsikitaki matzirori ipinkathari-tsitzi, nopinkathatzi-tataikari naaka. Ti onkanti inkimita-kaantina impiratani noiyootan-tyaari nonthopainiri ikyaantari iitziki. 8 Apatziro-machiini nokiwaatantaro naaka nijaa. Iro kantacha, iriitaki kimitakaan-tyaaroni inkiwaatan-tairimi Tasorinkantsi.”

Ikiwaataka Jesús

(Mt. 3.13-17; Lc. 3.21-22)

9 Ikanta ipokaki Jesús ipoñaakaro nampit-siki Kasiyakaawini saikatsiri anta Tapowiniki. Ikiwaata-wakiri Juan anta Owaryiinkaariniki. 10 Iro isitowan-tanakyaarimi Jesús, iñaatziro asitaryaa-nakityii-yaami inkiti, isaawiin-kasita-paakari Tasorinkantsi ikinapaaki jinoki isiya-paakari siro. 11 Ikimaitatzii inkitiki ikantaitanaki:

Awirokatakira Notomi notako-pirotani. Oshiki nokimo-siri-wintakimi.

Inkaaripiro-sirita-kaitirimi Jesús

(Mt. 4.1-11; Lc. 4.1-13)

12 Ikanta Tasorinkantsi yaanakiri Jesús otzisi-masiki. 13 Ari inintawitakari Kamaari inkaaripiro-sirita-kairimi. Tima oshiki kitaitiri isaikaki anta itzimayitzira kowiinkari atsitantaniri, okaratzi 40 kitaitiri. Irojatzii ipokantapaakari Maninkariiti yaminayita-paakiniri inintziri. †

* 1:6 ikyaakoitari = camello † 1:13 Kamaari = Mishatantaniri

Yitanakari yantayitziri Jesús

(Mt. 4.12-17; Lc. 4.14-15)

¹⁴ Ipoñaa ikinanaki Jesús Tapowiniki ikaman-tantiro Kamiithari Ñaantsi tsika okanta-kota ipinkathari-wintantai Pawa. Aritaki yasitakoi-takiri irirori Juan. ¹⁵ Ikantan-tapaaki Jesús, ikamantantzi: “Monkarataka iñiitan-tyaariri Pawa impinkathari-wintantai, pinkimisantajiro Kamiithari Ñaantsi. Piwashaanta-yitairo pikaaripiro-siri-waitzi.”

Yaantai-tanakariri 4 simaatzinkari

(Mt. 4.18-22; Lc. 5.1-11)

¹⁶ Ikanta isirithapyaata-nakaro Jesús inkaari anta Tapowiniki, iñaapaa-tziiri paitachari Simón itsipatakari iririntzi Andrés iikithajiiitzi. Tima simaatzinkari inajiiitzi. ¹⁷ Ikantapaakiri: “Piyaatina, osiyawaita-jyaaro iroñaaka iriimi atziri nosimaata-kaajyaami.” ¹⁸ Tima ti ishintanaki, yookanakiro isimaa-minto iyaatanakiri. ¹⁹ Iro iwaana-kityaa, iñaapaa-tziiri Jacobo, itomi Zebedeo, aajatzi Juan, iririntzi. Ari isaikajiiitzi irirori iwitoki iwaipatziro isimaa-minto. ²⁰ Yamiñaa-nakiri aajatzi, iyaatanakiri. Ainiro isaikanaki iriri itsipayitari iratziriti.

Atziri yaakiri piyari

(Lc. 4.31-37)

²¹ Aritaki ariiijitaka Jesús nampitsiki Capernaum. Okanta aparoni kitaitiri imakoryaan-taitari, ikyaapaaki yapatota-piintaita, ari iyomitaan-tapaaki. ²² Okiryaaantzi ikantajiiita atziri-payi ikimiri. Tima ti omaantyyaa isintsinka iyomitaantzi, yanairi iyomitaantzi

Yomitaan-taniri-payi. ²³ Ari isaikakiri atziri yaakiri piyari anta karapapankoki, kaimanaki irirori, ²⁴ ikantzi: “Jesús, Kasiyakaawini-satzi, noyotzimi naaka, awirokatakiki Itasorintsiti Pawa. Iro pipokantari aka papirojiitina.” ²⁵ Ari ikisathata-nakiri Jesús, ikantanakiri: “¡Pimairiti piyarí, pijatai! ²⁶ Kaimanaki sintsiini atziri, impiyon-kawaitakaa-nakari iwiyariti, iwashaanta-najirira. ²⁷ Okiryaantzi ikantanaka atziri-payi, ikanta-wakaanaka: “¿Paitakama iroka? ¿Owakirama yomitaantsi onatzii? Imatziri yitsinampairi yisita-kota-kairi yaakiri piyari.” ²⁸ Ikimakoi-tanakiri sintsiini Jesús maaroni anta Tapowiniki.

*Yisita-kota-kaajiro Jesús irayiro Pedro
(Mt. 8.14-15; Lc. 4.38-39)*

²⁹ Ikanta isitowa-najira Jesús karapapankoki, yaanakiri Juan aajatzi Jacobo, ikinajiitanaki iwankoki Simón, isaikakiki aajatzi Andrés iririntzi Simón. ³⁰ Iro yariita-paaki-tyaa, ikantaitawakiri: “Omatatziiro katsirinkantantsi irayiro Simón.” ³¹ Aikiro ipithoka-sita-nakaro, yakathawakotakiro, imisaikakiro. Isita-kotanaki. Piriintanaka aminayita-wakiniri ompaityaa opawakiriri.

*Yisita-kota-kaayitziri Jesús mantsiyari
(Mt. 8.16-17; Lc. 4.40-41)*

³² Okanta otsitiniityaanaki, yamaita-paakiniri Jesús oshiki mantsiyari, yamaita-kiniri aajatzi oshiki yaakiri piyari. ³³ Ipiyotzi-mintai-tapaakari

Jesús pankotsiki. ³⁴ Yisita-kota-kaayitairi maaroni. Tira isiniti aparoni piyari iñaawaiti yisita-kota-kaayitzirira ikaratzi yaakayitziri. Tima iyotzi piyari tsika ipaita Jesús.

*Iyomitaantzi Jesús maaroni Tapowiniki
(Lc. 4.42-44)*

³⁵ Okanta okitaititzi-mataki, ananinkanaka Jesús apaniroini, ijatiro otzisi-masiki, ari yamanapaaki. ³⁶ Ikanta Simón itsipatakari ikaratzi iyaajiitziri, yamina-minatairi. ³⁷ Ikanta iñaapajiri, ikantapajiri: “¡Yomitaanarí! Yamina-minai-tatziimi.” ³⁸ Yakanakiri irirori ikantzi: “Thami ajati, tira iro nompokan-tyaari nosaiki aka, ontzimatyii noyomitaan-tayiti pasiniki nampitsi.” ³⁹ Ari okanta-tzimaitaka, ithonka-kiro Jesús yaniitakiro Tapowini, iyomitaantaki tsika otzimayitzi karapapankopayi maaroni nampitsiki, yisita-kota-kaayitaji oshiki yaakayi-witari piyari.

*Yisita-kota-kairi omatziri pathaa-rontsi
(Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16)*

⁴⁰ Ipoñaa ipokaki omatziri pathaa-rontsi, ityiirowa-sita-paakari Jesús, ikowa-kota-paakiri ikantziri: “Pinintzi-rika, aritaki onkantaki pisita-kota-kaajina.” ⁴¹ Yaminanakiri Jesús, itako-sirita-nakari. Irootaki yakotan-tanakari Jesús, itzinkakiri kapichiini, ikantziri: “Nonintzi, pisita-kotai.” ⁴² Isitanaki ipathaa-waiwita. Tikatsitanaki. ⁴³ Ikantawita-waari ijatajira inampiki, ⁴⁴ ikantziri: “Airo pikamanta-kotana. Apatziro piwanakiro pijata-sitiri Ompira-tasorintsitaari, pantantyaarori

Ikantakaantani pairani Moisés, paanakiniri Pawa pipira patsipita-kaani, irootaki iyotantaityaari isita-kotajimi.”⁴⁵ Iro kantacha ikamantantanaki pathaa-waiwita-chari anta nampitsiki tsika okanta yisita-kotan-taari. Iro kaari okamithantanta isaikanaji Jesús nampitsiki. Jataki otzisi-masiki, ari isaikakiri. Aritzimaitaka ipoka-sitziriri oshiki atziri.

2

Yisita-kota-kaajiri Jesús kisoporokiri (Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26)

¹ Awisaki tsika okaratzí kitaitiri, aajatzi ipiyaja Jesús nampitsiki Capernaum. Ikimayitawaji atziri-payi, ikantaitzi: “Ariitaja Jesús.”² Ipiyotzi-winta-waari, ti yantita-paakyaaro pankotsi. Iyomitaa-yitapajiri maaroni.³ Tzimatsi⁴ atziri pokasita-kiriri Jesús yanata-kotakiri kisoporokita-tsiri.⁴ Ti onkanti iñiiri, itzikakiri oshiki atziri piyotain-chari. Atiitanaki jinoki pankotsiki, iwinaakiro pankotsi tsika isaikaki Jesús, ari iwaniiryaa-kotakiri kisoporokiri.⁵ Ikanta iyosirita-wakiri Jesús oshiki yawintaa-jiita-paakari, iñaanata-wakiri kisoporokiri, ikantziri: “¡Notomí! Ipyaakoi-tajimiro pikaaripiro-siri-witaka.”⁶ Kimajiitaki Yomitaantaniri, ikanta-siri-jiitanaki irirori:⁷ “Ithainkatasorintsitatzii yoka. Tima tikatsi kantironi impyaakotantiro kaari-pirori, apatziro imatziro Pawa.”⁸ Yotaki Jesús ikinkithasiritakari, isampitakiri, ikantziri: “¿Paitama pikinkithasiri-waita-sitantari?”⁹ ¿Tima onkamiithati nonkantiri

kisoporokiri: ‘Ipyaakoi-tajimiro pikaaripiro-siri-witaka?’ ¿Irooma pinintzi nonkantiri: ‘Pinkatziyi, paanajiro pinaryaa-minto, pijatai?’¹⁰ Iroñaaka piyotiri Itomi Atziri otzimi-motziri isintsinka aka kipatsiki, aritaki impyaakotairi kaaripiro-siri-witachari.” Ipithoka-sitanakari kisoporokiri, ikantziri: ¹¹ “Nokantzimi Naaka, pinkatziyi, paanajiro pinaryaa-minto, pijatai piwankoki.” ¹² Katziyanaka kisoporokiriwitachari, yaanajiro inaryaan-tawitari, sitowanaki. Maaroni atziri iñaakiri, okiriryaantzi ikantajiitanaka iñaawajiri ijatai. Iwisiryaawinta-nakari Pawa, ikantajiitanaki: “Tira añaapiinti siyaaroni iroka.”

Yamiñaan-nakiri Jesús Leví

(Mt. 9.9-13; Lc. 5.27-32)

¹³ Ipoñaan yapiita-pajiro Jesús iyomitaa-yitapajiri atziri inkaari-thapyaaki. Ari ipiyotzi-wintai-tawaari. ¹⁴ Ikanta yawisanaki Jesús, iroatzi iñaanta-paariri itomi Alfeo paitachari Leví. Isaiki irirori, iwakiri jiwari wirakocha isintsitantzi yamaitiniri kiriiki, ikantapaakiri: “Piyaatina.” Ari ikatziyanaka irirori iyaatanakiri. * ¹⁵ Ikanta yariita-kaakari iwankoki iwakaiyaari Jesús, ari itsipatakari iyomitaani-payi aajatzi pasini ikaratzi oyaata-piintziriri. Tima oshiki sintsitantzi yamaitiniri kiriiki jatanain-tsiri, ijatzitanaka oshiki kaari-piro-siririiti. Tima maaroni yakyootakiri Jesús ikaratzi oyaatakiriri. ¹⁶ Ikanta Nasitantaniri-payi aajatzi Yomitaan-taniri-payi,

* **2:14** Leví = Mateo

iñaakiri Jesús yakyootziri ikaratzi sintsitantatsiri yamaitiniri kiriiki, oshiki aajatzi kaari-piro-siririiti. Isampitakiri iyomitaani Jesús, ikantziri: “¿Paitama itsipatan-tariri kaari-piro-siririiti, itsipatakari aajatzi sintsiwintantatsiri yamaitiniri kiriiki?” ¹⁷ Ikimaki irirori Jesús, ikantzi: “Aririka imantsiyati atziri ipoka-sitziri aawintan-tzinkari, iriima atziri kaari mantsiyatatsi tikatsi ininti irirori. Tima ti nompoka-sitiri naaka ikimita-kaantaitziri kamiithasiriri inawita, nopoka-sita-tziiri kaari-piro-siriri nonkaima-siritajiri iwashaantairo kaari-pirori.”

*Ikinkithata-kotziro Jesús itziwintaita
(Mt. 9.14-17; Lc. 5.33-39)*

¹⁸ Tzimatsi pokasita-kiriri Jesús, isampitapaakiri ikantziri: “Itzita-piintakaro iyomitaani Juan iwariti, ari ikimitari iyomitaani Nasitantaniri-payi. ¿Paitama kaari itzitantaro piyomitaani awiroka?” ¹⁹ Ari yakanakiri Jesús, ikantanakiri: “Aririka intsipatai-tyaari aawakaa-chari, ¿arima intziwintai-tapaakyaa? Kimitaka airo, kimosiri inkantaityaa iwawaitaityaa. ²⁰ Iroma apaata, aririka yaitakiri iimintaitari, aripaitira intziwintaityaa. ²¹ Tima aparoni paisatori ikithaataitari, aririkami iwapatankaitanta-kyaaro owakirari osapiki, aritaki osaraa-pirotanaki aririka ampithata-nakyaaw owakirari osapiki. ²² Ari okimitari aajatzi, ti inkantapirotyaa paisatori misinantsi-naki iwantaityaari airyaari iraitsiri. “Aririka iwantaityaari, aritaki isanaryaanaki, aparata-siwaitakyaaw

iraittiri aajatzi misinantsi-naki. Tima apatziro ikamiithatzi owakirari misinantsi-naki iwantaityaari.”

Isapiryaakitziro iyomitani Jesús okithoki pankirintsi kitaitiri imakoryaan-taitari

(Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5)

²³ Okanta kitaitiriki imakoryaan-taitari, ikinanaki Jesús pankirintsi-masiki. Ari isapiryanakiri iyomitaani okithoki pankirintsi. ²⁴ Ti onimotiri Nasitantaniri-payi, isampitakiri Jesús, ikantanakiri: “¿Paitama isapiryan tarori piyomitaani? Tima ti osinitaa-ntsiti yantawaitaiti kitaitiriki imakoryaan-taitari.” ²⁵ Yakanaki Jesús ikantzi: “¿Tima piñaanatakotiri pinkatharini David ikowityaa-waitantakari aantawityaariri itashi, itsipayitakari ikarajützi? ²⁶ Tima ikyaaki David tasorintsi-pankoki impira-tasorintsi-piro-paititantari Abiatar, iwakaro yatantaitani tasorin-tsita-tsiri, ipakiri aajatzi itsipayitakari. Tima ti osinitaan-tsiwityaa iwaityaaro, intaini iwapiinta-yitaro Ompira-tasorintsitaari.” ²⁷ Aikiro ikantana-kitzii Jesús: “Tima iriitaki atziri-payi kantakaan-tzirori otziman-takari kitaitiri imakoryaan-taitari. Tima ti kari kitaitiri imakoryaan-taitari kantakaan-tironi itziman-takari atziri-payi. ²⁸ Tima yoka Itomi Atziri pinkathari-pirori inatzii, yanairo kitaitiri imakoryaan-taitari.”

3

Atziri kisowakori

(Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11)

1 Ipoñaa ikyaapaji Jesús karapapankoki. Ari isaikakiri atziri kisowakori. 2 Inintatziira iñiitiri yisita-kota-kairi mantsiyari kitaitiri imakoryaan-taitari. Yamaakowintari, omatantyaari inkanta-koitiri. 3 Ari ikaimakiri Jesús kisowakori, ikantziri: “Pimpoki, pisatikyaa niyaanki.” 4 Isampitakiri ikaratzi piyotzi-winta-kariri, ikantziri: “¿Otzimikama sinitaantsita-tsiri antiri kitaitiri imakoryaan-taitari? ¿Tima onkamiithati anisironkatantyyaa, irooma kamiithatatsi awamaanti? ¿Tima onkamiithati antiro iroopirori, irooma kamiithatatsi ankaaripiro-waiti?” Tikatsi akatsini. 5 Yamina-nakiri Jesús piyotzi-minta-kariri, owatsimaasirita-nakiri iñaayitakiri kisosiri ikantajiitzi, ikantanakiri kisowakori: “Pitharyaa-wakotai.” Matanaka, akotsitanaji kamiitha. 6 Ari isitowajitanaki Nasitantaniri yapatojiitaka, jataki ikinkitha-waita-kairi aapatyaariri Herodes, ikantajiitzi: “¿Tsikama ankanti-rika Jesús ampyaakaan-tyaariri?”

Ipiyota-jiita inkaari-thapyaaki

7 Ikanta isitowanaji Jesús, ikinanaji inkaari-thapyaaki itsipata-naari iyomitaani. Iyaariki iwanakiri Tapowini-satzi, nampiyitarori iipatsitiki Judá-iti, 8 Aapatyaawini-satzi, Kiraarini-satzi, maaroni nampiyitarori intatzikiro Owaryi-inkaarini. Ikimajiitaki aajatzi Mapini-satzi, Simaa-satzi, ikantaitzi: “Iñaakantaki Jesús oshiki kaari iñaapiintaitzi.” Pokajiitanaki iñiiri. 9 Irootaki ikantan-tanakariri Jesús iyomitaani yamininiri pitotsi, airo yanawyaan-

taitari. ¹⁰ Tima imatakiro Jesús yisita-kota-kaayitaki oshiki. Itatyaanka-pirinikita-wakaaka mantsiyari inintzi yantanta-wakyaari kapichi-
ini irako. ¹¹ Ipoka-piinta-yitzi ikyaantasiritari piyari, ityiirowa-sitari Jesús, ikaima-tzimaita sintsiini, ikantzi: “¡Awiroka Itomi Pawa!” ¹² Airo iyotzitan-taitari Jesús, ikisatha-yitziri.

Iyosiitaki Jesús 12 Tyaankaariiti

(Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16)

¹³ Ipoña a itonkaanaki Jesús otzisiki. Ari ikaimakaan-takiri ikaratzi ookimota-kariri. Jaitijiitaki ikaratzi ikaimakaan-takiri. ¹⁴ Aripaiti iyosiitaki 12 intsipata-piintyaari, iriiyitaki ipaitakiri Tyaantaariiti, iriitaki intyaankiri inkinkithata-kaantayiti. ¹⁵ Ipasankyaakari yisita-kota-kaayitairi irirori mantsiyari, ikaratzi ikyaantasiritari piyari. ¹⁶ Yoka ikaratzi iyosiitakiri: Simón, ipaitakiri “Pedro,” (akantziri añaaniki aroka: “Kiraawiro.”) ¹⁷ Ipoñaapaaka Jacobo itomi Zebedeo aajatzi Juan, irijatzi iririntzi Jacobo. Ipaitakiri “Boanerges,” (akantziri añaaniki aroka: “Otomi ookatharontsi.”) ¹⁸ Ipoñaapaaka Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo itomi Alfeo, Tadeo, ipoñaapaaka Simón, Kisakotan-taniri. * ¹⁹ Ipoñaapaaka Judas Nampitsiwiri, pithokasityaarini. Ipoña ipokaji Jesús pankotsiki. †

Kisimatziriri Tasorinkantsi

(Mt. 12.22-32; Lc. 11.14-23)

* **3:18** Kisakotan-taniri = cananeo = Owintini-wiri † **3:19** Iroka-payi owiraanta-paakarori ñaantsi-payi, tzimatsi osankina-yitaka aajatzi anta 3.20.

20 Ari ipiyotzi-minta-waari oshiki atziri-payi, ti onkanti ijata-painti iwajyaa Jesús. 21 Tzimatsi kantain-tsiri: “Sinkiwintaka Jesús.” Irootaki ipokanta-witakari ishininka-payi okaakiini, yaanajirimi. 22 Ariijiita-paaka aajatzi Yomitaan-niri ipoñaayitaka Aapatyaawiniki, ikantapaaki irirori: “Yoka atziri isintsitakaa-tziiri Nantatsiri, irootaki yisita-kota-kaantariri ikaratzi yaakiri piyari.” 23 Ikanta ikimaki Jesús, yapatojiitakiri, isiyakaa-winta-tziiniri okaratzi ikinkithata-kairiri, ikantziri: “¿Tzimatsima Kamaari yomitaa-wakaanaa-chari airo ikamaaritanta? ‡ 24 Aririka imaimanita-wakaiyaa atziri tsika ipinkathari-wintai-tziri, aritaki yooka-wakaanakyaa. 25 Aririka imaimanita-wakaiyaa atziri tsika isaika-wankota-wakaa, aritaki yooka-wakaanakyaa. 26 Ari ikantari aajatzi Kamaari aririka imaimanita-wakai-yaami, aritaki yooka-wakaanakyaa, airo isintsitzi, ari inthonkyaari. 27 Tima aririka inintaiti inkositaitiri atziri sintsitatsiri kamiitha, ontzimatyii yitaita-wakyaari yoosotaitiri, airo imatanajiro inkisakowintyaaro yasiwitari, yayitai-takiri.

28 Pinkimi iriipirota-tsiri nonkantiri: Kantatsi yaripirotairi Pawa antayitzirori kaari-pirori, aritaki inkimitairiri aajatzi thainka-tasorintsitatsiri. Omapiro. 29 Iriima kisimata-kirini Tasorinkantsi, irasi iwiro airo yaripiroi-tairi.” 30 Irootaki ikantan-takari Jesús, tima inkantaitakitziri: “Kamaari inatzii.”

‡ 3:23 Kamaari = Mishatantairi

Iriiro Jesús aajatzi iririntzi-payi
(Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21)

³¹ Ari ariitapaakari iriuro Jesús otsipatakari iririntzi-payi, okaimakaan-tapaakari, okatziya-paaka intakiroki. ³² Ikantawitakari ikaratzi apatowinta-kariri: “Ari opokiri piniro aajatzi pirintzi-payi, onintzi oñiimi.” ³³ Ikantanaki Jesús: “¿Otzimikama nonirotari, itzimika nirintzitari?” ³⁴ Ari yamina-nakiri ikaratzi apatowinta-kariri, ikantzi: “Yokaiti, iriitaki nokimita-kaajari nirintzi, irojatzi nokimita-kaari noniro. ³⁵ Ikaratzi antanajirori inintziri Pawa, iriitaki nirintzitaari, irootaki notsirotaari aajatzi noniron-taari.”

4

Isiyakaa-wintziri Jesús pankiwai-rintzi
(Mt. 13.1-23; Lc. 8.4-15)

¹ Ipoña ipiyanaja aajatzi Jesús inkaari-thapyaaki, iyomitaan-tapaji. Ipiyotzi-wintatawaari. Titanaka pitotsiki, saika-kotaki niyankyaaki kapichiini, katziya-jiitaka atziri-payi oparaitiki ikimisanta-jiitziri. ² Tima okaratzi iyomitaa-yitziriri, isiyakaa-wintatziiniri, ikantzi: ³ “Tzimatsi pankiwai-rintzi jatatsiri impanki-waiti. ⁴ Ikanta yookaiki-takiro iwankiri, tzimatsi ookakita-painchari awotsiki, ipokapaaki tsimiri, iwapaakaro. ⁵ Tzimatsi pasini ookakita-painchari omapi-poro-kitzi ti ontzima-piroti kipatsi, sintsiini oshooka-witanaka. Tira ontonta-pathatatyii kipatsi, ⁶ sampiya-sitanaki pankirintsi isintsita-paaki

ooryaatsiri, tima ti ontzima-piroti oparitha. ⁷ Tzimatsi pasini ookaikita-painchari kitoochii-masiki, anaanakiro kitoochii oshookanaki. Ti onkithoti, kamanaki pankirintsi. ⁸ Irooma pasini ookaikita-painchari okamiitha-pathatzi kipatsi, saankana oshookanaki, kithokitanaki maaroni. Tzimayitaji okitho aparoni-payi okaratzi shookain-tsiri. Aparoni shookapain-tsiri, kapichiini okithokitanaki, pasini oshiki piyokiniinta-naintsiri, pasini oshiki-pirotanaintsiri okitho.” * ⁹ Aikiro ikantana-kitzii Jesús: “Okowa-pirotatyaa iroka, ontzimatyii pinkimisanta-jitawaki maaroni.” †

¹⁰ Tima jaitijitaji maaroni atziri, ari isaikaki Jesús itsipayitakari ikaratzi oyaayita-piintakiriri, aajatzi 12 iyomitaani. Ari isampita-nakiri Jesús ikaratzi itsipatakari, ikantziri: “¿Tsikama okanta-kotaka okaratzi pisiyakaa-wintakiri inkaaranki?” ¹¹ Yakanakiri Jesús, ikantziri: “Isinitai-takimiro awiroka piyota-kotairo tsika okanta-kota ipinkathari-wintantai Pawa. Iriima pasini-payi, airo nokaman-tzitari irirori, apatziro nosiyakaa-winta-yitiniri, ¹² ari onkantyyaa Airo iñaantaro ikimayi-witari.

Onkanta-witakyaa inkimisanti, airo ikimath-atziro,
Ari onkantyyaa airo ipiya-siritantaja, tima airo ipyaakoi-tairi irirori.” ¹³ Aikiro isampita-tziiri Jesús ikaratzi itsipatakari,

* **4:8** kapichiini okithokitanaki = okaratzi 30 okithoki; oshiki piyokiniinta-naintsiri = okaratzi 60 okithoki; oshiki-pirotanaintsiri okitho = okaratzi 100 okithoki † **4:9** okowa-pirotatyaa = tzimatsiri iyimpita

ikantziri: “¿Tima piyotawakiro nosiyakaa-wintakiri? Aririka nosiyakaa-wintakimiro pasini, ¿tsikatyaa pinkantyyaa piyotan-tyaarori? ¹⁴ Tima yoka atziri ookaikita-kirori iwankiri, iriira siyakaa-wintacha kamantantzirori iñaani Pawa. ¹⁵ Tzimatsi kimawitarori ñaantsi, ipokapaaki Kamaari, imaisanta-kaapaakiri. Iriiyitakira osiyakaa-wintziri ookaikita-painchari awotsiki. ‡ ¹⁶ Tzimatsi kimawitarori ñaantsi, ikimisantawita sintsiini. Isiyakowitakaro ookaikita-painchari omapi-poro-kitzi, oshooka-witanaka sintsiini. ¹⁷ Ti iyotako-pirota-tyiuro ñaantsi, ti inkisa-sityaaro ikimaatsi-winta-nakaro ikimisantzi, iwashaanta-nakiro. Isiyakaro pankirintsi sampisitain-tsiri kaari tzimapirota-tsini oparitha. ¹⁸ Tzimatsi pasini kimawitarori ñaantsi, osiyakaa-wintakiri ookaikita-painchari kitoochii-masiki. ¹⁹ Okantakaan-tziro ayimatzi ontzimi-motairi osaawi-sato, ikinkisiryaa-kotaro yashaarantyyaa, iro ikowa-pirotaki ontzimi-motairi maaroni. Ananakiro ñaantsi ikimawita-wakari, isiyakaro pankirintsi kaari kithota-tsini. ²⁰ Tzimatsi kimawakirori ñaantsi, osiyakaa-wintakiri ookaikita-painchari okamiitha-pathatzi kipatsi. Ikimisantanaji, isiya-kotakaro aparoni shookapain-tsiri, tzimanain-tsiri iipiyokiini okithokitanaki, pasini oshiki

‡ 4:15 Kamaari = Mishatantaniri

piyokiniinta-naintsiri, pasini oshiki-pirota-naintsiri okitho.”

Onkoñaata-koyitaji manakowitain-chari
(Lc. 8.16-18)

²¹ Ipoñaa ikantaki aajatzi: “Anintirika ootyaari ootaminto, ¿arima antatakotakiri? ¿Awakotzirima otapinaki? Tira. Awakotziri jinoki. ²² Ari onkantyyaa onkoñaata-kotan-tajyaari aajatzi manakoyiwitain-chari, oiñaarontairo kaari ikimathawitaitya pairani. ²³ Okowa-pirotatyaa iroka, ontzimatyii pinkimisanta-jiitawaki maaroni.” ²⁴ Ikantanakiri aajatzi: “Paamaiyaaro okaratzi pikimakiri. Tzimatsi-rika pantzi-motantani, imapiroitaimi apaata awiroka. § ²⁵ Ikaratzi otzimi-motakiri, ari ontzimimo-pirotairi oshiki. Iriima kaari otzimi-motzi, imapiroitajiri yaapithaitairi okaratzi tzimimo-witariri.” *

Isiyakaa-wintziro Jesús oshooki pankirintsi

²⁶ Ipoñaa ikantanaki aajatzi Jesús: “Tzimatsira okimitari ipinkathari-wintantai Pawa. Okimitatyaari aparoni atziri pankitzirori pankirintsi, ²⁷ imayi tsitiniri, ipoñaa isaakita-manaji.

§ **4:24** Okaratzi kinkithata-kota-chari aka, iroka okanta-kota: Kapichiini-rika pinkimisanta-wakiro nokanta-kimiri, kapichiini piyotajiro. Irooma pinkimisanta-pirotawaki-rika, oshiki piyotawakiri, aikiro noyotakaa-pirota-nakitziimiro. * **4:25** Iroka siyakaa-winta-chari okaratzi ikinkithata-koitziri aka: Ikaratzi yotawakironi noyomitaa-kiriri, aikiro noyotakaa-pirota-nakityiri. Iriima kaari kimisanta-wakironi noyomitaa-witakariri, imapiroitajyaa airo iyotajiro.

Titzimaita iyotiro tsika okanta oshookan-tanakari iwankiri. ²⁸ Apaniro oshooka-waitzi, itanakyaaro ositowanaki yanini osi, impoña opairyanaki, tzimanaki oshiki okithoki. ²⁹ Aririka osampataki, monkara-paitita-paaka yawiikitan-taityaarori.”

Isiyakaa-wintai-tziro okitho inchato yaninikita-tsiri

(Mt. 13.31-32; Lc. 13.18-19)

³⁰ Ikantanaki aajatzi Jesús: “¿Paitama osiyari aajatzi ipinkathari-wintantai Pawa? ¿Paitama nosiyakaa-winti-mirori? ³¹ Osiyatyaaro aririka ampankitiro yaninikita-tsiri okithoki. Okantawita yanini onawita, † ³² aririka ampankitakiro, oshookanaki, anaanakiro pasini pankirintsi, antaro onkanta-yityaa ochiwo, ari imawosi-yityaari tsimiri otsimanka-tapi-sitaki.”

¿Paitama isiyakaa-wintan-tarori Jesús ikinkitha-yitziri?

(Mt. 13.34-35)

³³ Ari ikanta-piintatyaa Jesús isiyakaa-winta-yitziniri atziri okaratzi iyomitaa-yitziriri. Kapichiini-rika inkimatha-yitiro atziri-payi, kapichiini iyomitaa-yitiri. Oshiki-rika inkimatha-yitiro atziri-payi, oshikira iyomitaa-yitiri. ³⁴ Tikatsi aparoni okaratzi ikamantantziri kaari isiyakaa-wintzi. Iriima iyomitaani-payi, ikimathata-kaakiri okaratzi iyomitaa-yitakiriri.

Imairintziro Jesús tampyaa

(Mt. 8.23-27; Lc. 8.22-25)

† **4:31** yaninikita-tsiri okithoki = mostaza

³⁵ Okanta otsitiniityaanaki, ikantanajiri iyomitaani: “Thami amontyaaji intatzikironta.”
³⁶ Tima jaitijiitaji maaroni piyotzi-winta-kariri. Ari isaikaki irirori pitotsiki, montyaa-kota-jiitajaani. Tzimatsi oyaatana-kiriri ikinakoyitanaki pasiniki pitotsi. ³⁷ Ari omapoka-paakari antaroiti tampyaa, antaro osinkyataanaki, otitaata-paaka nijaa pitotsiki. ³⁸ Iro kantacha Jesús, maatsi irirori opataki pitotsi, itzii-totaka. Ari ijatasii-tanakiri iwakiryii-tapaakiri, ikantai-tziri: “¡Yomitaanari! ¡Antsitsiyakotatyii! ¿Tikatsima ompaitzi-motyaaami?”
³⁹ Piriintanaka Jesús, iñaanata-nakiro tampyaa, ikantziro: “¡Aritapaaki pitampyaataki!” Ikantzi-tanakaro inkaari aajatzi: “¡Pimairyaaati!” Awisanaki tampyaa, mairyaatanaji inkaari.
⁴⁰ Ikantziri iyomitaani: “¿Paitama pitharowan-tanakari? ¿Tikirama pawintaa-pirotyana?”
⁴¹ Oshiki impinkathata-nakiri, ikamanta-wakaa-jiitanaka itharowan-kakiini: “¿Ipaitatyaakama yoka imairintan-tarori tampyaa, imairintziro aajatzi inkaari?”

5

Gadara-satzi yaakiri piyari

(Mt. 8.28-34; Lc. 8.26-39)

¹ Ariijiitaka intatzikironta inkaari, aatakota-paaki nampitsiki ipaitai-tziri Gadara. * ² Iro yaata-kota-paaki-tziini, isiya-sita-wakari yaakiri piyari ipoñaakaro kitataariki, ³ ari isaikawaitziri irirori. Ti yaawyiitiri yoosiwitai-tantari

* **5:1** Gadara = Gerasa

asirotha. ⁴ Itzimpishiro yoosiwitai-tantari iitziki aajatzi irakoki. Tikatsira iitsinampairini. ⁵ Yasi iwiro maaroni kitaitiri aajatzi tsitiniri, ikinayitzi otzisiki, kitataariki, ikaimawaitzi, itotakaa-yitaro mapishita-payi. ⁶ Ikanta iñaawakirira ipokaki Jesús, isiya-sita-wakari, ityirowa-sita-paakari. ⁷ Ikaimapaaki sintsiini, ikantzi: “¡Jesús! ¡It-omi Pawapirori! ¿Tsikama pinkantinaka? ¡Ti noninti piwasinonkaina!” ⁸ Tima inkisathata-paaki-tziiri Jesús, ikantapaakiri: “¡Pijati piyari!” ⁹ Ikanta isampita-nakiri, ikantziri: “¿Tsikama pipaitaka?” Ari yakanaki piyari, ikantzi: “Nopaita ‘Oshikyaantzi,’ tima oshiki nokarajitzi.” ¹⁰ Aikiro isintsiwinta-nakityaari piyari, ikantziri: “Ti noninti piityaankina pasiniki nampitsi.” ¹¹ Ari ipiyotaka tyonkaarikiini oshiki chancho isimoka-jiitzi. ¹² Ikantajitzi piyari: “Pimityaankina anta chanchoki.” ¹³ Ikantzi Jesús: “Pimatiro.” Jatanaki piyari-payi chanchoki, yaakapaakiri, irootaki isiyanta-nakari impiritaki, mitaajiita-paaka maaroni inkaariki, apirotaka ipiinkaki. Aamaaka ikarawita 2000 chancho.

¹⁴ Ari isiyajiitanaka aamaako-wintariri chancho-payi, ikamantanta-paaki nampitsiki, ikamantakiri aajatzi maaroni saikayita-tsiri iwaniki. Pokajiitanaki yaminiro awisain-tsiri. ¹⁵ Ipoka-sita-paakiri Jesús. Iñaapaa-tziiri yaawitari oshikyaantzi piyari. Isaikaki, kamiitha ikantanaja, ikithaataja. Itharowa-jiitanaki. ¹⁶ Ikaratzi ñaakiriri inkaaranki ikamanta-wakiri okaratzi awishi-mota-kiriri yaawitari piyari aajatzi chancho-payi.” ¹⁷ Ikantai-tanakiri

Jesús: “Ti noninti pisaiki nonampiki, pamini tsika pinkini.”¹⁸ Ipoñaa ititanaja Jesús pitotsiki, isintsiwinta-witawaari yisita-kota-kaajiri, ikantawita-waari: “Nonintzi noyaatanakimi.”¹⁹ Yakanaki Jesús, ikantzi: “Airo piyaatana, pijatai pishininkaki. Pinkantapajiri: ‘Iwawisaa-kotaana Pawa, inisironkataana Pinkathari.’ ”²⁰ Ari ikantakiro yoka yisita-kotakaitairi, jataji inampiki paitachari Apipakowini, ikamanta-pajiri maaroni atziri, ikantapajiri: “Yisita-kota-kaajana Jesús.” Yamina-winthaitanakiri ikimaitziri ikantayita-pajiri.

Irisinto Jairo aajatzi kooya antzita-kiriri iithaari Jesús

(Mt. 9.18-26; Lc. 8.40-56)

²¹ Ikanta ipiyaja Jesús ipoñajaro intatzikiro. Ipiyotzi-winta-waari oshiki atziri inkaarithapyaaki.²² Ari yariita-paaka jiwatatsiri karapapankoki ipaita Jairo. Iñaapaakiri Jesús, ityirowa-sita-paakari,²³ ikantapaakiri: “Onkamatyii nosinto. Nonintzi pijati pantantajyaaro kapichiini pako, isita-kota-jiita.”²⁴ Ikanta ijatanaki Jesús, iro kantacha iyaakanakiri oshiki atziri, yanawyii-mata-nakiri.

²⁵ Okanta aparoni kooya sokaawaita-chari, tzima-kotaki 12 osarintsi omantsiya-waitaki,²⁶ oshiki yaawinta-witai-takaro, apirotakiro tzimimo-witarori opinawinta. Aminaasi-waitaka, aikiro omapirotatyaa omantsiyatzi.²⁷ Okimaki iroori ikinkithata-koitziri Jesús. Okina-sita-nakiri itaapiiki, antzita-paakiri kapichiini iithaari.²⁸ Okanta-siritzi: “Aririka

nontzinki-takiri kapichiini iithaari, aritaki nisita-kotai.”²⁹ Apatha-kiro isitanaki osokaawaiwita. Okimawakiro owathaki iroori ti onkatsi-waitanaji.³⁰ Tima yotaki Jesús tzimatsi isita-kotakaa-sitakari isintsinka, ipithoka-sita-nakaro, isampita-nakiri ikaratzi oyaatakiriri, ikantziri: “¿Paitama antzita-kinarori noithaari?”³¹ Yakanakiri iyomitaani, ikantzi: “¿Tima piñaajiri yanawyii-matakimi atziri? Aikiro pikantatzii: ‘¿Paita antzita-kinarori?’ ”³² Aikiro yamina-minata-nakitzii Jesús, iñiiri antzita-kiriri iithaari.³³ Okanta iroka kooya opinkathata-nakiri Jesús, piyonkawaitanaka. Tima oyotzi irootaki isita-kota-kaaji. Ojata-sita-nakiri, otyiirowa-sita-paakari, okamanta-kota-paaka.³⁴ Ikantanakiro irirori: “Kooyá, irootaki isita-kota-kaajimiri pawintaajana. Kantatsi pijatai, kimosiri pinkanta-najyaa, aritaki isita-kotaimi.”³⁵ Tikira-mintha inthonkiro Jesús iñaanatziro kooya, ariitapaaka poñainchari iwankoki jiwari, ikantapaakiri: “Kamaki pisinto. ¿Aritaki piñaasirinkakiri yomitaan-taniri?”³⁶ Ikanta ikimawaki Jesús ikantai-tapaakiri, ikantanakiri jiwatakaan-tziri karapapankoki, ikantziri: “Airo pitharowa-siwaita. Pawintyaana.”³⁷ Tikatsi isiniti iyaatanakiri. Intaini yaanakiri Pedro, Jacobo, Juan. Iriitaki Juan iririntzi Jacobo.³⁸ Ikanta ijataki, ariitaka iwankoki jiwari. Iñaapaa-tziiri yakiwaa-masitaka atziripayi, sintsiini yiraa-kota-jiitakaro.³⁹ Kyaapaaki Jesús, ikantapaakiri: “¿Paitama piraanta-jiitari? Ti onkami iintsi, omakoryaatzii.”⁴⁰ Thainkasiri iwawitai-takari Jesús. Imisitowa-paakiri

maaroni. Intaini isaikanaki asitarori aajatzi iyomitaani-payi. Ikyaa-sita-nakiro inaryii-takiro iintsi. ⁴¹ Yairika-wakota-paakiro, iñaanata-paakiro, ikantziro: “¡Talita cumi!” (Akantziri aroka: “Iintsi, pimpiinti.”) ⁴² Piriintanaja intsika, aniitanaji. Tima tzimaki 12 osarintsiti, irootaki aniiwaitan-tanaari. Tima okiryaaantzi ikantajiitanaka ikaratzi ñaakirori. ⁴³ Ikantzi Jesús: “Pimpiroota owariti.” Ipoñaan ikan-tanakiri aajatzi: “Tira noninti pinkaman-tayitiri atziri-payi.”

6

Ipiyaja Jesús Kasiyakaawiniki

(Mt. 13.53-58; Lc. 4.16-30)

¹ Ikanta ipiyaja Jesús inampiki, ari iyaatajiri iyomitaani. ² Okanta aparoni kitaitiri imakoryaan-taitari, iyomitaantaki Jesús karapapankoki. Okiryaaantzi ikanta ikaratzi kimiriri, ikantajiitzi: “¿Paitama matakakiriri yoka iyota-nitantari, itasonka-wintantaki aajatzi?” ³ ¿Kaarima itomi oshironkirori incha-kota? ¿Tima iriitaki otomi María? Oñiiri Jacobo, José, Judas aajatzi Simón, iriitaki iririntzi-payi. ¿Kaarima atsipatari iritsiro-payi aka?” Oshiki ithainkima-waitai-takiri. *

⁴ Irootaki ikantan-tanakari Jesús: “Asi owiro ti impinkathataitiri Kamantan-tzinkari inampiki isaikayitzira ishininka, aajatzi iwankoki irirori. Irooma pasiniki nampitsi, aritaki impinkathataitakiri.” ⁵ Ari okanta kaari okantan-tanaja Jesús

* **6:3** Jacobo = Santiago.

iñaakantiro isintsinka anta. Apatziro yisita-kotakai aparoni-payi mantsiyari, yantanta-nakari kapichiini irako. ⁶ Tima okiryaantzi iwakiri Jesús ikaratzi kisosiri-waita-tsiri, kaari nintatsini inkimisantiri. Irootaki ikinanta-nakari iyomitaan-tayitzi pasiniki nampitsi okaratzi tzimayita-tsiri anta.

Ityaantai-tziri 12 oyomitaari

(Mt. 10.5-15; Lc. 9.1-6)

⁷ Ipoña yapatotakiri Jesús 12 iyomitaani. Ipajiinkaakiri isintsinka. Imatanakiro irirori yisita-kota-kaayitziri ikyaantasiritari piyari. Ityaantakiri, intsipata-wakai-yitanakyaa inkarati apiti. ⁸ Ikantawakiri: “Airo paanaki tsika ompaityaa, airo paanaki piwariti, pitharati, aajatzi piiriikiti, intaini paanaki pikotziikiri. ⁹ Airo paanaki aajatzi pasini pithaari. Apatziro pinkyaan-tanakyaa pisaantari piitziki.” ¹⁰ Ikantzi-tawakari aajatzi: “Aririka pariitakyaa aparoni pankotsi, ari pimaapaaki, irojatzi pawisan-takyaari pasiniki nampitsi. ¹¹ Airorika yaakamiithai-tzimi, airorika ikimisantai-tzimi, pawisa-pithatiri. Pitikanajiro pipatsi-kiitziti, irootaki iyotantai-tyaari ti inkimisantiri Pawa. Iriitaki imapiroiti apaata aririka yaminakoi-tajiri maaroni yantayitakiri. Aritaki anaajiro apaata ikantai-takiri Paamaarini-satzi aajatzi Katsimaarini-satzi. Omapiro.” † ¹² Ikanta ijajiitaki iyomitaani Jesús ikamanta-yitakiri atziri iwashaantajiro ikaaripiro-siri-waitzi.

† **6:11** Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro owiraantarori iroka ñaantsi aka. onasiyita ñaantsi-payi

13 Yisita-kota-kaayitaki ikyaantasiritari piyari, ari ikimitaakiri oshiki mantsiyari itziritan-takari yiinkantsi.

Ikamantakari Juan kiwaatantaniri
(Mt. 14.1-12; Lc. 9.7-9)

14 Ikanta pinkathari Herodes ikima-kotakiri Jesús okaratzi yantayitziri. Tima ikantaitaki: “Yoka Jesús iriitaki Juan Kiwaatantaniri. Iriitaki añaaajatsi, irootaki otzimantari itasorinka.”

15 Pasini kantayita-tsiri: “Elías inatzii.” Ikantaitzi aajatzi: “Aamaa iriitaki osiyariri Kamantan-tzinkari tzimita-chari pairani.”

16 Ikanta ikimaki Herodes ikantai-takiri, ikantanaki irirori: “Iriitaki añaaajatsi Juan nowisa-kaantakiri.”

17 Tima iriitaki Herodes aakaantzi-takariri chapinki-paiti Juan, yoosita-kaantakiri, iminkyaa-kaantakiri, okantakaan-tziro Herodías iinanta-witari Felipe, iririntzi irirori. Irootaki iinantaari Herodes. 18 Tima iyomitaa-wita-tyaari pairani Juan yoka Herodes, ikantawitari: “Ti onkamiithati payitiri iina pirintzi.”

19 Irootaki opoñaantari okisaniintziri Herodías, onintawitaka owamaakaan-tirimi.

20 Ari okanta yasita-kota-kaantan-tariri Herodes. Iro kantacha Herodes antaroiti ipinkathatakiri Juan, iyotzi kamiithasiriri inatzi, itasorintsitakaani Pawa. Ti ininti iwakaantiri. Tima okaratzi iyomitaa-witariri, okompitzimosiritakari Herodes. Ari iyosiryaaawintawitaro ikimisantziri.

21 Okanta aparoni kitaitiri, yoimosirinka-witaro Herodes itziman-takari pairani. Ipokajitaki inampiri-payi, ijiwari owayiriiti, aajatzi ikaratzi jiwayita-tsiri

Tapowiniki. Owajiitaka. ²² Ari okyaapaaki osinto Herodías iwajiitara, amashaita-paaki, ookimotakari kamiitha Herodes amashaitani, ari ikimiyitakari ikaratzi itsipatakari iwajiita. Ikantanakiro Herodes: “Ari nompakimi opaitarika pinkamitinari. ²³ Airo namatawitzimi, iyotzi Pawa iriipiro nokantzi. Iroorika pinintimi okaratzi nopinkathari-wintziri, aritakimi nompakimi kashitani.” ²⁴ Ojatasita-nakiro iniro, okantapaakiro: “¿Paitama nokamitiriri?” Okantanaki iniro: “Pikamiitiri iito Juan Kiwaatantaniri.” ²⁵ Piyapaaka mainaro, okantapaakiri: “Nonintzi pimpinaro iito Juan, piwakinaro matzitaki.” ²⁶ Antaro iwasiritanaka pinkathari. Iro kantacha, tima maaroni ikimaitakiri inkaaranki ikantakirori mainaro, tikatsi inkinakaa-najiro, ontzimatyii impiro okowa-kota-kiriri. ²⁷ Ityaankaki owayiri yamakiniri iito Juan. Jatanaki owayiri tsika yasitakoi-takiri Juan, iwisa-paakiri, ²⁸ yamakotakiro iito matzitaki. Ipaitakiro mainaro, aanakiniro iniro. ²⁹ Ikanta ikimajiitaki iyomitaani Juan. Pokajiitaki, ikitatajiri.

Iwakaari Jesús 5000 sirampari
(Mt. 14.13-21; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)

³⁰ Tima ariijiitajani ityaankani, apatotapaja maaroni tsika isaiki Jesús, ikamanta-pajiri okaratzi yantayitakiri, okaratzi iyomitaan-takiri. ³¹ Aikiro ipoka-minthatatzii atziri, piyayitacha pasini. Ti onkanti ijata-painti kapichiini Jesús iwajyaa. Irootaki ikantan-tanakariri Jesús iyomitaani: “Thami ajati otzisi-masiki, amakoryaa-

wakiita kapichiini.” ³² Otijiitanaka pitotsiki, jaitijiitaki. ³³ Iro kantacha, oshiki amina-kota-wakiriri ijatanaki, iyotawakiri iriitaki. Siyajiitanaka ikinajiitaki awotsiki, ipoñaanakaro nampitsiki-payi. Iriitaki itajiitakaro yariitaka, apatojiita-paaka. ³⁴ Ikanta yariita-paaka Jesús, iñaapaa-tziiri ipiyojiitaka. Itakosiryaa-paakari. Tima inkimita-tyaari ipiraitari airorika itzimi aamaako-wintyaarini. Iyomitaa-yitapajiri aajatzi. † ³⁵ Aritaki tsitiniityaanaki, ipokapaaki iyomitaani, ikantziri: “¡Yomitaaari! Asaikatziira otzisi-masiki, aritaki tsitiniityaaki. ³⁶ Pinkaratiro piyomitaantzi, ijatajiita atziri-payi nampitsiki yamananti iyaari, ijayiti aajatzi yamina-minati owaritintsi owaantsiki-payi.” ³⁷ Yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Pimpiri awiroka iyaari.” Ikantzi: “¿Pininta-tziima nojati namanantaiti nowakaiyaariri? Ontzima-tyiira antawaitimi inkarati 6 kasiri aantyaari oshiki kiriiki amanantantyaari owaritintsi, awakaan-tyaariri maaroni.” § ³⁸ Ikantzi Jesús: “¿Tsika okaratzika owaritintsi yamarontakari atziri-payi? Pijati paminaitiro.” Ikanta yaminaitziro, ikantziri: “Tzimatsi ikaratzi apiti sima aajatzi okaratzzi 5 yantantari.” * ³⁹ Ikantzi Jesús: “Pimisaikiri maaroni atziri onatsiryaa-masitaki katarosi, pinasiyityaari pimisaika-yitiri.” ⁴⁰ Ari imatakiri. Tzimatsi nasiyitain-chari isaikayitaki aamaaka ikaratzi 100 atziri, imataka aajatzi pasini aamaaka ikaratzi 50 atziri. Ari ikantayita-kiriri,

† 6:34 ipiraitari = oisha § 6:37 oshiki kiriiki = 200 denario

* 6:38 yatantari = pan

imisaikakiri maaroni. ⁴¹ Ipoñaa yaakiri Jesús yoka sima aajatzi yatantari, aminanaki inkitiki, ipaasoonki-wintakiro. Ipitoryaakiro yatantari, ipayitakiri iyomitaani, iwawisaa-kiniri irirori atziri-payi. Ari ikimitaa-kiriri aajatzi apiti sima, yantitaakari maaroni. ⁴² Tima maaroni iwajiitaka, kimaniinta-jiitaka. ⁴³ Iyoyajiro okaratzi tzimaraanta-naintsiri, itiyitajiri sima aajatzi yatantari okaratzi 12 kantziri jaikitaa-chari. ⁴⁴ Aamaaka ikaratzi 5000 sirampari owainchari.

Yaniitantaro Jesús inkaari
(Mt. 14.22-27; Jn. 6.15-21)

⁴⁵ Ipoñaa ikantanajiri Jesús iyomitaani: “Pitajyaaro pimontyaaji intatzikiro nampitsiki Simapankoniki.” Iwithayita-waari ikaratzi piyowinta-kariri, ikantawajiri: “Kantatsi pijayitaji iroñaaka.” ⁴⁶ Ikanta ijajiitaji maaroni atziri, tonkaanaki Jesús otzisiki yamani. ⁴⁷ Aritaki tsitinitanaki, owiraa-kota-jiitaja iyomitaani niyankyaaki inkaari imontyaa-kota-jiita. Apaniro isaikaki Jesús otzisiki, ⁴⁸ yamina-kotakiri iyomitaani, sintsiini ikomajiitzi oipiya-piyata-kotakiri tampyaa. Okanta okitaititzi-mataki, ipoka-sitajiri Jesús iyomitaani-payi yaniitan-taaro inkaari, ikina-sita-pajiri itaapiiki, iro yawisan-tanakyaaririmi iyomitaani-payi. ⁴⁹ Iñaawajiri irirori, isiyakaantzi siritsi inatzi, kaimajiitanaki, ⁵⁰ tima maaroni otsinkasiryaa-nakiri iñaawajirira. Iro kantacha, iñaanata-pajiri Jesús irirori, ikantapajiri: “Naaka pokaatsi, tonta-siri pinkantyyaa airo pitharowan-tawaitana.” ⁵¹ Titapaja pitotsiki,

awisain-katanaki tampyaa. Okiryaantzi ikantajiitanaka iyomitaani. ⁵² Tima tikiraata inkimathatiro ishikyaan-takarori Jesús owaritintsi, okantakaan-tziro ikiso-siri-wajjiitzi.

Yisita-kota-kaantzi Jesús Piyompishaariki
(Mt. 14.34-36)

⁵³ Ariijiitaka intatzikiro, osaiki nampitsi ipaitai-tziri Piyompishaariki, yoosita-paakiro pitotsi oparaitiki. ⁵⁴ Iro yayiijiita-paakitzi pitotsiki, iyoitawakiri Jesús. ⁵⁵ Ikamanta-wakaanaka maaroni nampitarori anta, yamakoi-tapaakiri mantsiyari inaryaa-mintoki. Tsika-rika isaiki Jesús, ari yamakoi-tziniriri. ⁵⁶ Omataka ikinayitaki kiripiriki nampitsi, otzinkamiki nampitsi, aajatzi owaantsiki, iwakoitziniri mantsiyari-payi awotsiki tsika iyomparita-piintaita, ikantai-tziri: “Pisinitiri mantsiyari-payi yantawakiro kapichiini opatzi-kaaki pithaari.” Tima inkarati antzita-kiriri iithaari Jesús, isitakoyitaji.

7

Kaaripiro-siritziriri atziri
(Mt. 15.1-20)

¹ Ipoñaa ipokajiitaki Nasitantaniri itsipatakari Yomitaan-taniri-payi, ipoñaayitaka Aapatyaawiniki. Yapatojiita-paaka tsika isaikakira Jesús. ² Tima iñaapaa-kitziiri iyomitaani ti yantiro yamita-piintaitari ikiwaakota aririka iwajiityaa. Ikisi-mata-paakiri. ³ Tima okaratzi yanta-piintziri Nasitantaniri-payi aajatzi pasini Judaiti, airorika ikiwaakota, airo iwaja. Irootaki

yamita-piintakari pairani iwaisatzitini, aririka ininti iyaa, ontzimatyii inkiwaa-kotawakyaa.

⁴ Aririka yariitajyaa yamananta-waitzi, tikira iwapajyaata, inkiwaako-pirota-pajyaa. Tira aparoni onkantyyaa yamiyitari, ikiwayitzitaro aajatzi iriraa-minto, iyowitziti, iyotsi-minto, imaaminto, maaroni.

⁵ Irootaki isampitan-takariri Jesús, ikantziri: “¿Paitama ipyaakotan-takarori piyomitaani iyomitaa-yitairi pairani awaisatzitini? Noñaapaakiri iwajiita, ti inkiwaa-kotyaa.”

⁶ Yakanaki Jesús, ikantzi: “Tima owapyimotan-taniri pinajiitzi. Awiroka ikinkithata-kotaki pairani Isaías, ikantaki isankinariki:

Ipinkatha-waanti-tasitana atziri-payi,

Titzimaita isirityaana kamiitha.

⁷ Aminaa-sita ityirowayita ipinkathatana,

Iyomitaanta-sitakaro yamiyitari irirori.

⁸ Pipyaakotakaro awiroka Ikantakaantani Pawa, pantasi-yitakaro yamiyitari atziri-payi. Pikiwayitziro piyowitziti, piraa-minto. Oshiki okaratzi pantasi-yitakari.” *

⁹ Ikantanakiri aajatzi: “Iro panta-pirotaki yamiyitari awaisatzitini, pithain-kawaitakiro Ikantakaantani Pawa. ¹⁰ Iroka ikantaki pairani Moisés isankinariki:

Pimpinkathatairi piri aajatzi piniro.

Ikantaki aajatzi:

Inkarati mishatirini iriri aajatzi iriniro, ontzimatyii iwamaitiri.

* **7:8** Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro owiraantarori iroka ñaantsi aka: onasiyita ñaantsi-payi

11 Iro kantacha, pikanta-piinta-jiitzi awiroka: 'Kamiithatatsi ankantiri asitairi: "¡Apaá! Nasitakaakari Pawa maaroni noiriikiti, airo okanta nonisironkatyaami." † 12 Ari pikan-takari awiroka, okaratzi piyomitairi pishininka iro kantakaariri kaari inisironka-yitan-taariri asitariri. 13 Intaini pantasi-yitakaro yami-taitari pairani, irootaki pampinaa-sita-kaanta-karori iñaani Pawa. Ari pikanta-piintatyaa pantayitziro kimitakarori iroka."

14 Yapiitakiro ikaimajiri Jesús maaroni piyowinta-kariri, ikantziri: "Pikimajiitina, pinkima-thatan-tyaanari maaroni. 15 Tima okaratzi iwaitari, ti akaaripiro-siritanti. Irooma okaratzi añaawai-yitziri, amisitowa-yitziri inthomponta, irootakira owaaripirosiritantatsiri. 16 Okowa-pirotatyaa iroka, ontzimatyii pinkimisanta-jiitawaki." 17 Ikanta ijajiitaji atziri, kyaapaji Jesús pankotsiki. Ari isampitakiri iyomitaani, ikantziri: "Paitama pisiyakaa-wintakiri?" 18 Yakanaki Jesús, ikantzi: "¿Pimatzi-takama awiroka-payi ti ontzimi-motimi piyotani? ¿Tima piyoti awiroka ti okaaripiro-siritanti okaratzi iwaitari?" 19 Tikatsira onkantiro asiri, intaini okiniro ashitoki, irojatzi ositowan-tanajyaari." Iro iyomitaan-takiri Jesús, tima ti onkaaripiroti okaratzi iwaitari. 20 Ipoña ikantanaki aajatzi: "Irooma aririka ankinkithasirityaa antakairi pasini atziri kaari-pirori, irootakira owaaripirosiritantatsiri. 21 Tima inthomponta

† 7:11 asitakaa-kariri Pawa = Corbán

asiriki akinkisiriyaa-koyitaro kaari-pirori, kaari kinataantsi, mayimpitaantsi, owantaantsi. ‡ 22 kositaantsi, masithataantsi, kaari-piro-siritaantsi, amatawitaantsi, mayimpi-ryaantsi, samakoniintaantsi, kisimataantsi, tharowintaantsi, masontzi-siritaantsi. 23 Tima okaratzi ikinkisiriyaa-piintakari atziri kaari-pirori onatzi, irootaki iñaantarori owaaripiro-siri-waitziri. Tima inthomponta isiriki opoñaayitaka iroka-payi.”

Awintaanka Owintini-sato
(Mt. 15.21-28)

24 Ikanta yawisanaki Jesús, jataki Mapiniki aajatzi Simaaki. Ari isaikapaaki apononiki pankotsi, ti inintawityaa inkimakoi-tirimi. Titzimaita onkanti imanakotyaa. 25 Tima tzimatsi anta apononi kooya, ikyaantasiritari piyari osinto. Okima-kota-wakiri iroori Jesús, ojata-sita-nakiri, otyirowa-sita-paakari. 26 Kaari Judá-iti iroka kooya, Owintini-sato onatzii. Okantapaakiri: “Pinkatharí, pisita-kota-kaajinaro nosinto, ikyaantasiritatyaaro piyari.” § 27 Ikantanakiro irirori: “Tira aapithatiri iwariti intsiti ampiri otsitzi iyaaro, apaniro iwaro irirori irojatzii inkimatziitan-takyaari.” *

‡ 7:21 Iroka ñaantsi “kositaantsi” añaayitziro aka Sankinar-intsi 7.22, irooma pasini-payi anta 7.21: onasiyita ñaantsi-payi

§ 7:26 kaari Judá-iti = griego * 7:27 Iro yamijiitari pairani Judá-iti isiyakaa-wintantzi. Iriitaki otsitzi siyaarinimi kaari Judá-iti. Irootaki imatakiri pairani Jesús, tima isiyakaa-wintakiro kooya irootaki siyaarinimi otsitzi, tima kaari ishininka. Iriima ishininka-payi Judá-iti, iriitaki siyaarinimi iintsii.

²⁸ Ipoñaa akanaki kooya, okantziri: “Omapiro pikantaki Pinkatharí. Iro kantacha, iwapiintaro otsitzi okaratzi yookaraan-tayitziri iinchaaniki.” ²⁹ Ikantzi Jesús: “Ari okanta, omapiro pikantakiri. Kantatsi pijatai, ari piñaapajiro pisinto, isita-kotaji iroori.” ³⁰ Okanta ojataji kooya owankoki, oñaapajiro osinto onaryaaka omaamintoki, isita-kotaji.

Yisita-kota-kaajiri Jesús atsikimpityari

³¹ Ipoñaa iwaanaja Jesús isaikawita-paaka Mapiniki ikinanajiro Simaaki, iroatzi yariitan-taari Tapowiniki. Irootaki kipatsi ipaitaitziri anta Apipakowini. ³² Ari yamaitakiniriri atsikimpityari, kisowaantiri ikanta aajatzi. Ikantai-tapaakiri: “Jesús, pantantawakyaari kapichiini pako.” ³³ Ipoñaa yaanakiri Jesús intyaatsikaini, isaantan-takari irakoi-mpiki iyimpitaki, itziritan-takari ichoori ininiki. ³⁴ Aminanaki inkitiki, isintsitanaki iwiniinkatanaka, ikantziri: “¡Efata!” (Akantziri añaaniki aroka: “asitaryaa-jyaa.”) ³⁵ Apathakiro asitaryaanaka iyimpita, ti inkisowaantitanaji aajatzi, kantanaaji iñaawaitzi. ³⁶ Ikantawitakari Jesús ikarajitzi atziri-payi: “Airo pikamanta-kotana.” Iro kantacha ipiyathatakari, ikamanta-nakiri maaroni atziri. ³⁷ Tima okiryaaantzi ikantawintai-tanakari Jesús, ikantaitzi: “¿Paitama okamiithatantari yantziri yoka? Ikimakaajiri atsikimpitya-witachari, iñaawaita-kaajiri aajatzi kisowaantiri.”

8

Iwakaari Jesús 4000 sirampari
(Mt. 15.32-39)

¹ Ikanta yapatojiita oshiki atziri, thonkapaaka iwariti. Ikaimakiri Jesús iyomitaani ikantziri: ² “Oshiki nonisironkatakari atziri-payi, tima okaratzi mawa kitaitiri isaikajiitaki ikimisan-tana, tikatsi iwajyaa. ³ Aririka notyaan-tajiri, ari aakiri itashi awotsiki, tima tzimayitatsi poñaachari intaina.” ⁴ Yakanaki iyomitaani, ikantziri: “¿Tsikama ayika awakaiyaariri aka otzisi-masiki?” * ⁵ Ari isampitziri Jesús iyomitaani, ikantziri: “¿Tsikama okaratzi yatan-taitari tzimatsiri?” Ikantzi iyomitaani: “Tzimatsi okaratzi 7.” ⁶ Ipoña ikantakiri ikaratzi piyotain-chari isaikajiiti osaawiki. Yaakiro 7 yatantaitari, ipaasoonki-wintakiro. Ipitoryaa-yitakiro, ipayitakiri iyomitaani, ipayitakiri irirori ikaratzi piyotain-chari atziri. ⁷ Tzimitacha tsikarika ikaratzi simaa-niki. Ipaasoonki-wintakiri aajatzi, iriitaki impaita-kiriri aajatzi atziri-payi. ⁸ Owajiitaka maaroni, kimajiitaka. Yawitajiro tzimaraanta-paintsiri, ijaikitaji okaratzi 7 kantziri. ⁹ Maaroni owainchari aamaaka ikaratzi 4000 sirampari. Ari ityaanta-yitajiriri ijataji. ¹⁰ Ipoña ititanaja Jesús pitotsiki itsipata-naari iyomitaani, montyaa-kotanaja in-tatzikirona opaitara Dalmanuta.

Ikowakoi-tziri Jesús intasonka-wintanti
(Mt. 16.1-4; Lc. 12.54-56)

* **8:4** awakaiyaariri, yatantaitari = pan

11 Ikanta ipokajiitaki Nasitantaniri, iñaana-minthata-paakiri Jesús, inintzi iñiiro intasonka-wintanti, iro iyotantai-tyaari omapiro opoñaaro itasorinka inkitiki, iñaanta-tyaari. 12 Iwiniinkatanaka Jesús, ikantzi: “¿Paitama inintantari iñiina nontasonka-wintanti yokapayi? Airo noñaaka-tzimaitari. Omapiro.” 13 Piyanaaka Jesús, montyaa-kotanaaja.

Siñakairori yatantari Nasitantaniri
(Mt. 16.5-12)

14 Ari ipyaakota-nakaro iyomitaani yaarontanakyaami yatantaitari, intaini yaamatsitanaki aparoni anta iwitoki. † 15 Ari ikantzi Jesús: “Paamaiyaaro siñakairori yatantari Nasitantaniri aajatzi irasi Herodes.” 16 Ari iñaanata-wakaa-jiita iyomitaani, ikanta-wakaa: “¿Irooma ikantan-tairi tira amaki yatantaitari?” 17 Yotaki Jesús ikanta-wakaari iyomitaani, ikantziri: “Tikira pikinkisiriyaajiitya awiroka, irootaki pikinkithasiri-waitantari, pikantajiitzi: ‘Tira amaki yatantaitari.’ ¿Tikirama pikimatha-jiitziro? Kisosiri pikantaka. 18 Tzimawitacha poki ti piñaanti. Tzimawitacha piyimpita ti pinkimi. ¿Tima pinkinkithasiritiro noshikyaan-takarori owaritintsi? 19 Chapinki otzimawita yatantaitari okaratzi 5, iro kantacha nowakaaka ikaratzi 5000 atziri. Pikoyaajiro tzimaraan-tapain-tsiri. ¿Tsikama okaratzika kantziri pijaikitajiri?” Ikantajiitzi: “12 kantziri.” 20 “Aajatzi nokimitakiro karatatsiri 7 yatantaitari, nowakaaka ikaratzi 4000 atziri.

† 8:14 yatantaitari = pan

¿Tsikama okaratzika kantziri pijaikitajiri?"
Ikantajitzi: "7 kantziri." ²¹ Ipoñaa ikantziri:
"¿Tikirama pinkima-thati-roota?"

Yisita-kota-kaajiri mawityaakiri

²² Ariitaka Jesús Simapankoniki. Yamaita-kiniri mawityaakiri, ikantai-tapaakiri: "Pantanta-nakyaari kapichiini pako." ²³ Ipoñaa yakatha-wakota-nakiri Jesús yoka mawityaakiri. Yaanakiri othapiki nampitsi. Ichoontakiri irokiki, yantantakari kapichiini irako. Isampit-zimaitari: "¿Kantatsi pamini?" ²⁴ Ari yaminanaki, ikantzi: "Aminawitaana, noñaawitaari atziri yanijitzi, iro kantacha ti inkoñaa-piroti, isiyakaro inchato." ²⁵ Ipoñaa yapiitakiri ipampitziri irokiki, yaminakaajiri aajatzi. Ari yisita-kotanaki, koñaatanaji yamini intaina, iñaanajiro maaroni. ²⁶ Ityaantajiri yisita-kota-kaajiri, ikantawajiri: "Airo pikinanaji nampitsiki, ti noninti pinkamanta-kotina."

*Iyotaki Pedro: Saipatzii-totaari inatzi Jesús
(Mt. 16.13-20; Lc. 9.18-21)*

²⁷ Ipoñaa iwaanaja Jesús, itsipata-naari iyomitaani, ijatiro maaroni nampitsi saikatsiri Cesarea-ki inampitsitiki Filipino. Okanta niyaanki awotsi isampitakiri iyomitaani, ikantziri: "¿Paitama ikinkisiryaa-kotanari atziri-payi?" ²⁸ Akajiitanaki iyomitaani, ikantzi: "Tzimatsi atziri kantatsiri Juan Kiwaatantaniri pinatzii. Ikantzi pasini Elías pinatzii awiroka. Tzimatsi kantayita-tsiri aajatzi, pasini Kamantan-tzinkari pinatzii." ²⁹ Ipoñaa isampita-nakiri irirori, ikantziri: "¿Tsikama pikanta-jitzi awiroka?" Ari

yakanaki Pedro: “¡Saipatzii-totaari pinatzi!”
³⁰ Ikantzi Jesús: “Airo pikamanta-kotana.”

Ikinkithata-kotziro Jesús inkami
 (Mt. 16.21-28; Lc. 9.22-27)

³¹ Ari yitanakaro Jesús ikamantziri iyomitaani onkarati awishi-motirini Itomi Atziri. Ikantziri: “Antaro inkimaatsita-kaiyaana Antari-konaiti, ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari, aajatzi Yomitaan-taniri-payi, ari iwaka-kaantinari. Iro mawatapain-tsiri kitaitiri, añajana.” ³² Ari ikantakiriri, ti imanero. Ari yaanakiri Pedro intyaatsikaini Jesús inintawita iyomitaa-najirimi. ³³ Ipithokapithata-nakari, yaminanakiri pasini iyomitaani-payi, ikisathata-nakiri Pedro, ikantziri: “Pijati Kamaari. Ti pisirityaaro awiroka inintakaanari Pawa, apatziro pisiritaro ininta-piintziri atziri-payi.” ‡ ³⁴ Ipoña ikaimakiri Jesús ikaratzi piyotzi-minta-kariri, ikaimakiri aajatzi iyomitaani, ikantakiri: “Tzimatsi-rika nintatsiri intsipatyaana, iwashaantairo inintasi-yitari yantiro, onkanta-wityaa ipaikakoi-tirimi, intsipatyaana. ³⁵ Tima inkarati itakowaitachari yantayitziro inintayitziri irirori, ari impyaa-sitajyaa. Iriima ikaratzi atsiwintarori yantanajiro nonintziri naaka, okantakaan-tziro ikimisantziro Kamiithari Ñaantsi, irootaki ikamawintan-takanari aritaki yawisako-siritai. ³⁶ Ampinaasi-waita otzimi-motantzi waararontsi aka kipatsiki, aritaki ompyaakaa-sitan-tajyaa. ³⁷ ¿Kantatsima impinako-wintaityaa

‡ 8:33 Kamaari = Mishatantaniri

airo ipyaasi-waitan-taita? ³⁸ Tima inkarati pasikiko-wintyaanani naaka aajatzi okaratzi nokinkithata-koyitakiri, ari imatapajiri aajatzi Itomi Atziri impasiki-kowinta-pajiri apaata aririka impiyi yamajiro iwaniinkaro Asitariri, aajatzi irasi Maninkariiti tasorin-tsitaa-tsiri.”

9

¹ Ipoñaa ikantanaki aajatzi Jesús: “Iriipirora, tzimayitatsi pikaratzi aka, tikiraata pinkamita, ari piñaakiro isintsinka Pawa tsika ikanta ipinkathari-wintantzi.”

Isiparyii-motakiri Jesús iyomitaani (Mt. 17.1-13; Lc. 9.28-36)

² Okanta awisanaki 6 kitaitiri. Tonkaanaki Jesús otzisiki, yaanakiri Pedro, Juan, ipoñaa Jacobo. Ari isiparyii-mota-kiriri. ³ Kitamaro okantanaka iithaari, tikatsi ankimitakaantya okitamaronakira. ⁴ Iñaatziiri Elías itsipata-paakari Moisés, ikinkitha-waita-kaapaakiri Jesús. ⁵ Iñaawaitasitanaka Pedro, ikantanakiri Jesús: “Yomitaanarí, omapiro okamiithatzi pamaiyakinani aka. Kamiitha nowitsikaiyimi mawa panko-shitantsi: Aparoni pashitya awiroka, aparoni yashitya Moisés, yashitya aparoni Elías.” ⁶ Tima intharowa-jiita-nakitzi, irootaki iñaawaitasiwaitantanakari. ⁷ Ipoñaa opokapaaki minkori otsiman-kakota-paakiri. Ikimatzi ikantaitzi: “Notomi inatzira yoka nitakokitari, pinkimisantiri.” ⁸ Ipoñaa yamina-piro-wijiitanaja, tikatsi iñaanaji, intaini Jesús.

9 Ikanta yoirinka-jiitaara otzisiki, ikowa-kotakiri airo ikamantantziro iñaakiri irojatzi apaata aririka yañaaji. Tima yoka Itomi Atziri ari yañaaji inkamawita-kyaara. 10 Irootaki airo ikamanta-kotantari, iro kantacha oshiki isampita-wakaa-jiitaka irirori tsika opaita ikanta-kotziri Jesús, ari yañaaji inkamawitakyaa. 11 Ipoña isampitaiyakiri, ikantziri: “¿Paitaka ikanta-kotziri yotzinkariiti iriira jiwatapain-tsini Elías impoki?” 12 Ari yakanaki Jesús, ikantziri: “Omapiro, iriitakira jiwatapain-tsini Elías impoki, intampatzikatan-tapaaki. ¿Tsikama okantzika isankinata-koyiitakina pairani? Tima onkanti: ‘Yoka Itomi Atziri, oshiki inthain-kawaitaitiri.’ 13 Pinkimi, aritakira pokaki Elías. Oshiki imaimanita-wakiri, imonkaratakiro okaratzi isankinata-koita-kiriri.”

Iwawisaa-kotziri Jesús iintsi yaakiri piyari

(Mt. 17.14-21; Lc. 9.37-43)

14 Ikanta yariitaja Jesús yookanakiri iyomitaani, iñaapaatziiri ipiyotzi-wintakari oshiki atziri itsipatakari yotzinkariiti iñaanaminthatziiri. 15 Ikanta iñaawairira ipokaji Jesús, yokiryaa-jiitanaki, isiyajitanaka iwithata-wajyaari. 16 Isampita-paakiri Jesús, ikantzi: “¿Paitama piñaana-minthatariri?.” 17 Akanaki aparoni, ikantanaki: “Yomitaanari, namatziimiri notomi ikyaantasiritari piyari, ti onkantaji iñaawaitaji. 18 Impoka-sita-pajiri-rika, oshiki iposakaa-waitari kipatsiki. Isimori-waanti-waita-kaari, yatsikai-kiwaita, ikisota-kairi. Nokanta-witakari piyomitaani

iwawisaa-kota-jinari, ti imatiri.” ¹⁹ Yakanaki Jesús, ikantanaki: “Titya pinkimisanta-jiiti awiroka. ¿Tsika-paitima piyoti? Pamakiri aka intsi.” ²⁰ Yamaita-paakiniri. Ikanta piyari iñaapaakirira Jesús, ipiyon-kaanakari sintsiini iintsika, tyaanaki, ipinaawaita kipatsiki, isimori-waanti-waitanaki. ²¹ Isampita-nakiri Jesús iriri iintsi, ikantzirii: “¿Tsika-paitima yitanta-nakari pintsiti?” Ikantzi: “Ari ikantzita owakira yintsita-paaki. ²² Itaakaa-waitakari paamariki, ipiinka-waitzi aajatzi nijaaki, inintzi iwamairimi. Kantatsi-rika pinisironkatyaana, pimatiro.” ²³ Ikantziri Jesús: “¿Paitama pikantan-tarori ‘Kantatsi-rika...?’ aririka pinkimisantanaaji, aritaki omatakyaa maaroni.” ²⁴ Ipoña ikaimanaki sintsiini iriri iintsi, ikantanaki: “Kimisanta-witachana, tirika nonkimisanta-piroti, pinkimisantakaa-pirotajina awiroka.” ²⁵ Aikirora iñaatzi Jesús ipokajiita-paaki atziri, ikisathata-nakiri piyari, ikantanakiri: “Pintainariyaari iintsi, airora pipiya-sitaari aajatzi.” ²⁶ Ikaimanaki sintsiini piyari. Ikamanata-kaanakiri iintsika. Oshiki kantanaintsiri: “Kamaki iintsika.” ²⁷ Ipoña yakatha-wakota-nakiri Jesús, ikatziyakiri. Añaanaji. ²⁸ Ikanta ikyaapaakira Jesús pankotsi, ari isampita-kiriri iyomitaani apaniroini, ikantziri: “¿Paitaka kaari nomatantari naaka nowawisaa-kotiri?” ²⁹ Ikantzi Jesús: “Omapiro isintsitzi yoka piyari, okowatya aakowintyaaro amani, antzi-wintyaari aajatzi.”

Yapiitajiro Jesús ikamanta-kota inkami-motanti

(Mt. 17.22-23; Lc. 9.43-45)

³⁰ Ipoñaa iwaanaja Jesús, ikinayitanaji Tapowiniki. Tira ininti inkima-kotiri atziripayi. ³¹ Tima iyomitaayitatziiri iyomitaani, ikantayitziiri: “Irootaintsira yaakaan-taitiri Itomi Atziri, iwaitiri. Awisawitakyaa, mawa kitaitiri, aritaki yañaaji aajatzi.” ³² Iro kan-tzimaita-chari ti iyojiita-wakiro okaratzi ikamanta-witariri. Tikatsi nintatsini isampitiri.

Tsika itzimi iriipirota-tsiri

(Mt. 18.1-5; Lc. 9.46-48)

³³ Arijiitaja Capernaum-ki. Ikanta isaikajiitapajira pankotsi, isampitakiri Jesús, ikantziri: “¿Paitaka pikanta-wakaari inkaaranki awotsiki?” ³⁴ Ari imairijiitaki irirori. Tima inkanta-wakaa-winta-tyaaro inkaaranki awotsiki tsika-rika itzimi iriipirota-tsiri. ³⁵ Saikanaki Jesús, yapatotakiri 12 iyomitaani, ikantziri: “aririka pininti piriipiroti, pisiyakotyaari ikanta otzikataari, ti impinkathariwintanti irirori.” ³⁶ Yamaki aparoni iintsi isaikajiitakira, ithomaakiri, ikantzi: ³⁷ “Inkarati pairyirori nowairo ikimisantaana, impoña yaakamiithatairi aparoni kimitariri yoka iintsi, naakara yaakamiithataki. Ari okimitari aajatzi, aririka paakamiithatakina naaka, osiyawaitakaro iriitaki paapatyaanaja otyaantakinari aka.”

Ari akaratziri kaari kisaniintairi
(Lc. 9.49-50)

³⁸ Ari ikantanaki Juan: “Yomitaanari, noñaaki chapinki aparoni atziri pairyirori piwairo, iwawisaako-tzimaitari ikyaantasiritari piyari. Tira añajiri ankaratiri aka, nowashaanta-kaakiri.” ³⁹ Ikantzi Jesús: “Airo piwashaanta-kairimi. Tima inkarati tasonka-wintan-tatsiri ipairyirora nowairo, airora ikisi-mataana osamaniitaki. ⁴⁰ Tima ari akaratziri itzimi kaari kisanaintaini. ⁴¹ aririka inkamint hayiitimi impairyitiro nowairo, inkantaiti: ‘Nopakotiri nijaa yasitaari Saipatzitotaari.’ Iriitaki impinaitajiri apaata. Omapiro.”

Airo pantakaan-tziro kaari-pirori

(Mt. 18.6-9; Lc. 17.1-2)

⁴² “Tsika-rika itzimi antakaa-kironi kaari-pirori aparoni iintsi awintaanari, osiyakariri yoka aka, ari iwasankitaa-yiitairi. Iro kamiithata-tsimi inthayii-tiniri mapi ikintsiki, iwiinkai-tiri inkaariki. ⁴³ Iroorika pako panta-piintan-tyaami kaari-pirori, piwashaantiro onkantyya pawisakotan-tajyaari, pinkimita-kaantiro pithatyaa-tyiromi pako. Irojatzijaponthokitantajyaari inkitiki. Tima ti okantyya otzimawita apiti pako ompoña piñaajiro apaata yookaitaimi sarinka-winiki tsika pinkanta-jyaa pintaajya, ⁴⁴ tsika anta ti inkaamanitapajikiintsiki, tsika ti intsiwaka-nitapajiki paamari. ⁴⁵ Iroorika piitzi panta-piintan-tyaami kaari-pirori, piwashaantiro onkantyya pawisakotan-tajyaari, pinkimita-kaantiro pichiika-tyiromi piitzi. Irojatzijaponthokitantajyaari inkitiki. Tima ti okanti otzimawita apiti piitzi ompoña piñaajiro apaata yookaitajimi

sarinka-winiki tsika pinkanta-jyaa pintaajya,⁴⁶ tsika ti anta inkaamanitapaji kinitsi, tsika ti intsiwaka-nitapaji paamari aajatzi.⁴⁷ Iroorika piroki panta-piintan-tyaami kaari-pirori, piwashaantiro onkantyyaa pawisakotan-tajyaari, pinkimita-kaantiro pinkitho-ryaatyiiromi pooki. Irojatzzi pijapityaakin-tajyaari inkitiki. Tima ti okanti otzimawita apiti poki ompoña piñaajiro apaata yookaitajimi sarinka-winiki tsika pinkanta-jitajya pintaajya,⁴⁸ tsika ti anta inkaamanitaji kinitsi, tsika ti intsiwakanitaji paamari aajatzi.⁴⁹ Tima paamarikira iñaantaityaami maaroni, inkimita-kaantaitimiro aajatzi okanta katyori.⁵⁰ Kamiitha okanta tziwi okatyotzi, aririka inkonowaitiro tsika ompaitya, airo apantaaro inkatyokantaityaaro. Ari pinkanta-najyaari awiroka ontzimatyii pinkimita-kota-jyaaro tziwipirori, paapatyawakaiya, tima ti okanti pintzimawintawakaiya.”

10

Iyomitaantzi Jesús ikantzi: ti okanti pookiro piina

(Mt. 19.1-12; Lc. 16.18)

¹ Ikanta iwaanaja Jesús ijatiro iipatsitiki Judáiti, ikinanakiro intatzikiro Owaryiinkaarinii. Yapatotzi-winta-waari oshiki atziri. Yitapaaro iyomitaa-yitapajiri ikimita-piintzirora.

² Ari ipokakiri Nasitantaniri, isampitapaakiri Jesús inintzi inkompita-kaiyaarimi, ikantapaakiri: “¿Sinitaa-ntsita-tsimaa

yookiro iina aparoni atziri?" ³ Yakanaki Jesús, ikantanakiri: "¿Paitama ikantakiri awaisatzitini Moisés?" ⁴ Ikantajiitzi irirori: "Isinitantzi awaisatzitini Moisés ookiro ina aririka impaitairo tsika osankinata-kota ookawakaantsi." ⁵ Ari yakanakiri Jesús, ikantanakiri: "Okantakaan-tziro ti pinkimisantaniti, irootaki isinitan-tamirori. ⁶ Tima pairani owakira itantanakari iwitsikantzi Pawa, Iwitsikakiri sirampari aajatzi kooya.

⁷ Irootaki airo isaikantaja mainari-payi asitaririki aririka yaawakaa-najyaa,

⁸ tima aparoni inkanta-najyaa iwathaki osiyawaityaaro iwichaa-wakaa-jyaami.

Tima inkarati aawakaa-naachari tira apiti inkanta-najyaa, aparoni ikantana iwathaki.

⁹ Irootaki airo okantanta yookajiro atziri iina itsipata-kaakariri Pawa."

¹⁰ Ikanta isaikajiitzi pankotsiki, isampitairi iyomitaani okaratzi ikantakiri, ¹¹ ikantanaki Jesús: "Itzimi-rika ookironi iina, aririka yaaji pasini kooya, imayimpi-wintakiro itawitarori. ¹² Ari okimita kooya aririka ookiri oimi, aajirika pasini sirampari, omayimpitaki aajatzi."

*Itasonka-wintziri Jesús intsi-payi
(Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17)*

¹³ Ari yamaita-paakiniri Jesús intsi-payi, ikantai-tapaakiri: "Nonintzi piwasi-patzii-totiri nintsiti, pintasonka-wintiri." Ikantzi iyomitaani Jesús: "Airo piñaasirinkiri Awinkathariti."

¹⁴ Ti onimota-nakiri Jesús iñaakirira, ikantziri: "Pisinitiri intsi-payi impoka-siti-naata. Airo

pithañaana. Tima inkarati kimitajyaarini irirori, iriitaki ñaajironi ipinkathari-wintantzi Pawa. ¹⁵ Airorika ipinkathai-tziri Pawa inkimitai-tyaari ikantara intsi-payi, airo ifiitajiro tsika ipinkatharitari. Omapiro.” ¹⁶ Ithomaa-wakiri intsi-payi, iwasi-patzii-toyitakiri, itasonka-winta-yitakiri.

Mainari ashaaranta-chari
(Mt. 19.16-30; Lc. 18.18-30)

¹⁷ Iro yawisan-tanajyaarimi Jesús, isiya-sitakari aparoni atziri, ityirowa-sita-paakari, isampita-paakiri: “¿Kamiithari yomitaan-taniri!. ¿paitama nantajiri naaka nowanta-jyaarori nañaaji?” ¹⁸ Ari yakanakiri Jesús, ikantziri: “¿Paitama pikantan-tanari: ‘Kamiithari pinatzi?’ Apanirora ikantakaaro Pawa ikamiithatzi, tikatsi pasini. ¹⁹ Piyota-kota-kiroma Ikantakaan-taitziri: Airo pimayimpitzi. Airo piwamaantzi. Airo pikositzi. Airo pithaiya-kotanta. Airo pamatawitantzi. Pimpinkathatairi piri aajatzi piniro.” ²⁰ Yakanaki irirori, ikantzi: “Yomitaanari, Nomatakiro maaroni irojatzi nitanakaro pairani ainiro nintsita-paaki.” ²¹ Ikanta yaminanakiri Jesús, itakota-nakari, ikantziri: “Tzimatsi aparoni kowityaa-painchari kaari panti. Pimpimantiro maaroni tzimimotzimiri, pimpiri asinonkainkari, tima osiyawaitakaro piwaa-ranta-jyaami inkitiki. Aririka pimatakiro pimpoki, piyaatina.” ²² Ikanta ikimawakira,

okantzi-moniinta-nakari. Owasiri ikanta ipiyanaja, tima ashaarantzinkari inatzii.

23 Ikanta yaminanaki Jesús maaroni inampi-naki, ikantziri iyomitaani: “Oshiki ompomirintsitzi-motyaari ashaarantaniri ijatai ipinkatha-ritaji Pawa.” 24 Okiryaantzi ikantanaka iyomitaani ikimakirira ikantakiri. Ipoñaa yapiita-nakiro ikantzi: “Notomiiti. ¡Oshiki ompomirintsitzi-motyaari ijataji tsika ipinkathari-wintantzi Pawa awintaarori iwaararo! 25 Oshiki ipomirintsitaro ikyaakoitari inkyaan-tyaaro yanini omoro. Iri mapirota-chani ashaarantaniri impomirintsita-jyaaro inkyaaji ipinkathari-wintantzi Pawa.” *

26 Aikiro yokiryaa-nakitzi iyomitaani, ikantanakiri: “¿Paitama awisakotaa-tsini?”

27 Ari itsikanatanakari Jesús iyomitaani-payi, ikantziri: “Airora imatziro apaniro atziri, iriitakira Pawa matakairini. Tima tikatsi pomirintsitzi-motyaarini irirori.” 28 Ikantanaki Pedro: “Yoka nokarajitzi nonintzi noyaatakimi, tima nookayita-nakiro okaratzi tzimi-motanari.”

29 Yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Omapiro, tzi mayitatsi kimisanta-najirori Kamiithari Ñaantsi, kinkithata-koyita-najirori aajatzi, irootaki yookan-tanakarori iwanko, iririntzi, iritsiro, asitariri, iina, itomi, iipatsiti. † 30 Aritaki iñaajiro ontzimi-motajiri oshiki, anaanakiro okaratzi yooka-nakiri. Tima oshiki onkarati iwanko, iririntzi, iritsiro, asitariri, itomi,

* 10:25 ikyaakoitani = camello; yanini omoro = omoro kithapi

† 10:29 Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro ñaantsika “iina.” onasiyita ñaantsi-payi

iipatsiti. Onkanta-witakyaa oshiki inkisaniinta-waitaitiri, tima apaata aritaki iñaajiro irasi iwiro yañaayitaji. † 31 Iro kantacha, tzimatsi iroñaaka oshiki itayiwitarori, iriitakira ampoita-tsini iñaayitajiro. Tzimatsi pasini ampoiyyita-tsiri iroñaaka, iriitakira itayitajyaaroni iñaayitajiro.”

*Yapiitajiro Jesús ikamanta-kota iwamaitiri
(Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34)*

32 Ikanta itonkaa-jiitzi ipampithatziro awotsi ijatziro Aapatyaawiniki. Iriitaki jiwatatsi Jesús yanijitzi. Okiryantzi ikantajitakiri iyomitaani, tharowa-siri ikantajiita iyaatziri. Ipoña yapiitakiro Jesús yapatotziri 12 iyomitaani, inkamantiri onkarati awishi-motirini, ikantakiri: 33 “Ajatatziira Aapatyaawiniki. Arira yaakaan-taitiriri Itomi Atziri, yayiri ijiwari Ompiratorintsitaari, intsipata-kyaari Yomitaantaniri, iriitaki mishakowintirini iwaitiri. Impoña iwawisaa-kiniri wirakocha-payi, 34 ithainkimawaitaitiri, impasawaitaitiri, inchoonta-waitaitiri, iwamaitakiri. Iro mawatapain-tsiri kitaitiri, aritaki yañaaji aajatzi.”

*Inintziri Jacobo aajatzi Juan
(Mt. 20.20-28)*

35 Ikanta itomi-payi Zebedeo yoka Jacobo aajatzi Juan, itsitoka-paakari okaakiini Jesús, ikantakiri: “Yomitaanarí, nonintzi

† 10:30 ontzimi-motajiri oshiki = yookanaki-rika aparoni, aritaki impaitajiri 100

pantinaro nonkampitimiri.” ³⁶ Ari isampitanakiri ikantziri: “¿Paitama pinintziri nantimiri?” ³⁷ Ikantajiitzi: “Tima irootaintsi pimpinkathari-wintanti, pisinitina nontsipatyaami ampinkathari-wintanti piwaniinkaroki, nosaikaki aparoni pakopiroki pasini pampatiki.” ³⁸ Ikantanakiri Jesús: “Tira piyotiro opaita pikowa-kotanari. Tima oshiki nonkimaatsityaari naaka. ¿Arima pamawitakiro awiroka onkarati pinkimaatsityaari? ¿Arima pinkimita-kyaana nonkami naaka?” § ³⁹ Ikantajiitzi irirori: “Aritaki nomatakiro.” Ikantzi Jesús: “Omapiro, irootaintsira pimatiro onkarati nonkimaatsityaari, * ⁴⁰ Irooma pintsipatyaana ampinkathari-wintanti pisaiki aparoni nakopiroki, pasini nampatiki, tira naaka nintakaan-tironi itzimi-rika nontsipatyaari, irasi itzimi-rika ikasiyakai-tzitai-takari.” ⁴¹ Ikanta ikimajiitaki pasini iyomitaani, ikisanakiri Jacobo aajatzi Juan. ⁴² Ipoñaa yapatota-najiri aajatzi, ikantziri: “Piyojiitzi awiroka tsika ikanta iwinkathariti pasini-satzi atziri-payi, oshiki impiratanta. Ari ikimitari aajatzi iriipirotatsiri, isintsiwintantzi inkimisantaitiri. ⁴³ Irooma awiroka-payi, aririka pininti piriipiroti, pisiya-kotyaari tsika ikanta ompirataari. ⁴⁴ Iroorika pinintzi pijiwata-kaanti, pisiya-

§ **10:38** Iro ikanta-kotzi Jesús aka: “¿Arima pimatakiro awiroka piriro kipishaari onkarati niriri naaka? ¿Arima pinkimita-kyaana naaka inkiwaataitina?” * **10:39** Iro ikanta-kotzi Jesús: “Omapiro, aritaki pimatakiro piriro niriri naaka, aritaki pinkimita-kyaana inkiwaataitina naaka.”

kotyaari ompirataari. ⁴⁵ Ti iro impokan-tyaari Itomi Atziri impiratantyaa, iro ipokantakari isiya-kotyaari ompirataari, ikamawintanti, iriitaki pinakowintan-tatsini, yookakaa-wintairi maaroni.”

*Yaminakai-tajiri kamiitha Bartimeo
(Mt. 20.29-34; Lc. 18.35-43)*

⁴⁶ Ikanta yariitaka Jesús Kasiryaaariki. Ipoñaa iwaanaja itsipata-naari iyomitaani aajatzi ikaratzi apatotzi-winta-kariri. Okanta anta awotsi-nampikira, iñaapaakiri atziri paitachari Bartimeo, itomi Timeo, ikowako-yitantzi impasitai-tyaari. ⁴⁷ Ikanta ikimaki irirori, iriitaki Jesús poñaachari Kasiyakaawiniki, ikaima-kota-wakiri, ikantziri: “¡Jesús! Ikasiya-kaitani pinkatharini David, pinisironkata-jyaana!” ⁴⁸ Oshiki ikisatha-witai-takari, imairitan-tyaari, aikiro ikaimana-kitzii sintsiini: “¡Ikasiya-kaitani pinkatharini David, pinisironkata-jyaana!” ⁴⁹ Katziya-paaka Jesús, ikantzi: “Pinkaiminari.” Ari ikaimai-takiri ikantai-tziri: “Pinkatziyi, kimosiri pinkanta-nakyaa, ikaimatziimi.” ⁵⁰ Yookanakiro iwiryakaro, katziyanaka, ipokasita-paakiri Jesús. ⁵¹ Isampita-wakiri irirori, ikantziri: “¿Tsikama pinintzi nonkanta-jimika?” Yakanaki irirori, ikantzi: “Yomitaanari, nonintzi nonkiryaaaji.” ⁵² Ikantanaki Jesús: “Kantatsi pijataji, irootaki isitakotaa-jimiri pawintaajana.” Apatha-kirotanaka yaminawaitanaji kamiitha, iyaatanakiri Jesús awotsiki.

11

Ariitaja Jesús Aapatyaawiniki

(Mt. 21.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)

¹ Aritaki okaakitzi-mata-paaki yariitanyaaari Jesús Aapatyaawiniki. Tima ariijiitaka Chochokipankoniki aajatzi Asinonkaapankoniki, omontitakari otzisi Yiinkakii-toni. Ari ityaankakiri Jesús apiti iyomitaani, ² ikantakiri: “Pijati nampitsiki amontitakari, ari piñiuro onthata-kotyaa kiripiri ipiraitari, tikira ikyaakoitari. Pinthataryaa-kotiri, pamakiri. * ³ Aririka isampii-tawakimi: ‘¿Pinkanti-rika pithataryaa-kotan-tariri ipiraitari?’ Pinkantanakiri awiroka: ‘Ikowatziiri Pinkathari. Aritaki yoipyaa-jimiri.’ ” ⁴ Jaitijiitaki, ñaapaakiri ithata-kotaka kiripiri ikyaakoitari pankotsinampiki. Ithataryaa-kota-paakiri. ⁵ Tzimatsi atziri ñaawakiriri, ikaima-kotakiri, ikantzi: “¿Pinkanti-rika pithataryaa-kotan-tariri?” ⁶ Ikantanakiri irirori okaratzi ikantawa-kiriri Jesús. Isinitai-takiniri yaanakiri kiripiri ikyaakoitari. ⁷ Yamaita-kiniri Jesús. Iwankitakiniri manthakintsi imitzikaraki, ikyaa-kotanakari Jesús. ⁸ Tzimatsi omaaronka-sitakiriri manthakintsi, pasini chikanaintsi inchasi imaaronkiro onkantyyaa owaniinkatan-tyaari awotsiki tsika ikinanakira. ⁹ Tima inkarati atziri jiwatain-tsiri, ikaratzi oyaatakiriri itaapiiki, ikaimajüitzi, ikantzi:
¡Korakitataiki awinkathariti!

* **11:2** ipiraitari, ikyaakoitari = pollino, burro

¡Tasonka-wintaari ikantaja, tima Pinkathari inatzii otyaanka-kiriri! †

10 Tasonka-wintaari ikantaja pinkatha-ritain-tsini, ikasiya-kayitani awaisatzitini David. ¡Korakitataiki awinkathariti, awisiryaawintajaari Inkiti-satziwí!

11 Ariitapaaka Jesús Aapatyaawiniki, kyapaaki Tasorintsi-pankoki, yaminayita-paakiro maaroni. Tima tsitiniityaanaki, piyanaka Asinonkaa-pankoniki itsipata-naari 12 iyomitaani.

Imishatziro Jesús pankirintsi kaari kithotatsini (Mt. 21.18-19)

12 Okanta okitaitita-manaji, piyaja Jesús ipoñaajaro Asinonkaa-pankoniki, itashaa-paaki niyaanki-thaki awotsi. 13 Yaminaki antó ñaaki okatziya pankirintsi, owaniinka okanta oisi. Ijata-sita-nakiro, yamini tzimatsi-rika okitho. Tikatsi-tzimaita, oyosiita oisi, tima tikira onkithopaititaji. ‡ 14 Ikantanakiro: “Pasi piwiro airo pikithotai.” Ikimajitakiri maaroni iyomitaani.

Imisitowiri Jesús pimanta-yitatsiri tasorintsi-pankoki

(Mt. 21.12-17; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22)

15 Ikanta yariijitapaja Aapatyaawiniki. Kyaapaaki Jesús Tasorintsi-pankoki, imisitowa-paakiri pimanta-yitatsiri aajatzi ikaratzi amananta-yitatsiri. Yoka-yitapaakiro iwantariri kiriiki, ari ikimitaakiro tsika iwaitziri siropayi.

† 11:9 Korakitataiki awinkathariti = Hosana; otyaanta: wairontsi ‡ 11:13 pankirintsi = higuera; okitho = higo

¹⁶ Tira isinitanaji aparoni yawisakairo iwaararo osaikira Tasorintsi-panko. ¹⁷ Ipoñaa iyomitaan-tanaki, ikantzi: “Isankinai-takiro pairani iñaawaitzi Pawa, ikantzi:

Nowanko onatzii iroka, aritaki yamana-piintinari poñaayita-chari maaroni nampitsiki.

Iro kantacha awirokaiti, aritaki pamatawitanta-piintaki pipimanta-yitzi, pikimita-kaantakiro kosintzi-panko.” ¹⁸ Ikanta ikimajitaki ijiwari Ompira-tasorintsitaari itsipatakari Yomitaan-taniri, yaminajitaki tsika inkinakairo iwamaakaan-tiri. Iro kantacha itharowan-tayitakari Jesús, tima oshiki amina-kiriri iñiirira kamiitha okanta iyomitaan-tayitziri. ¹⁹ Tima ari tsitiniityaaki, piyanaka Jesús.

*Sampisitanaki pankirintsi imishatakiri
(Mt. 21.19-22)*

²⁰ Ikanta ikina-manaji osaiki pankirintsi, iñaatziiro sampisitanaki, kamanaki maaroni oparitha. ²¹ Ikinkisiryaa-najiro Pedro ikantakiri chapinki Jesús. Ikantziri: “Yomitaanari, paminiro pankirintsi pimishata-nakiri, sampisitanaki.” ²² Yakanaki Jesús, ikantzi: “Pawintyaari awiroka Pawa. ²³ Omapiro nonkantimi, kantatsi piñaanatiro otzisi, pinkanti: ‘Osirinki otzisi, ompiinki inkaariki.’ Airorika pikiso-siryaa-waitanaki, iriirika pawintaa-nakya, aritaki ikantakimiro. ²⁴ Iroora nokantan-tamiri, tima aririka pamaniri Pawa pikamitiri tsika ompaityaa, pawintaa-nakyaaririka, aritaki imatakimiro pikowa-kotziriri.

²⁵ Aririka pamaniri Pawa, paripirotajiri tzimatsi-rika kaari onimota-kayimini, aritaki imatajimi Asitairi Inkiti-satzi yaripirotaimi awiroka tzimatsi-rika pikinakaa-sitakari. ²⁶ Airorika paripirotari ikaratzi kishimiri, tima airo yaripirotaami awiroka Asitairi Inkiti-satzi.”
§

Isintsinka Jesús

(Mt. 21.23-27; Lc. 20.1-8)

²⁷ Ikanta yariijiitaka Aapatyaawiniki, aniiwaitapaji Jesús Tasorintsi-pankoki. Ipoka-sita-paakiri ijiwari Ompira-tasorintsitaari, itsipatakari Yomitaan-taniri-payi aajatzi Antari-konaiti. ²⁸ Isampita-paakiri, ikantziri: “¿Paitama ontyaan-kakimiri piñaakantiro pitasorinka?”
²⁹ Ari yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Tzimatsi naaka nosampitimiri. Aririka pakakinaro, aritaki nonkantakimi ipaita otyaanka-kinari.
³⁰ Tima ikiwaatantaki pairani Juan, ¿Paitama otyaanka-kiriri? ¿Iriima Pawa? ¿Atzirima?” Pakajiiityaa.” ³¹ Ari ikanta-wakaa-jiitanaka: “Aririka ankantiri Pawa otyaankakiri, aritaki inkanta-nakai: ‘¿Paita kaari pikimisantantari?’
³² Aamaa-sityaa ankanti: ‘Atziri otyaankakiri.’ ” Iro kantacha itharowantari inkisanakiri atziri-payi. Tima inkanta-jiiti atziri-payi Kamantan-tzinkarini inatzii Juan. ³³ Ari ikantajiitzi: “Ti noyotiro.” Ikantzi Jesús: “Pikimitaka awirokaiti ti pininti pinkaman-tinaro, aajatzi naari airo nokaman-tzimiro paita otyaanka-kinari.”

§ **11:26** Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro maaroni iroka ñaantsi aka. onasiyita ñaantsi-payi

12

Kaari-piro-siriri antawai-rintzi (Mt. 21.33-46; Lc. 20.9-19)

¹ Ari yitanaaro Jesús isiyakaa-wintziro okaratzi iyomitaan-tayitziri, ikantzi: “Tzimatsi atziri pankitzirori chochoki-masi, itantotakotakiro maaroni othapiki, iwitsika-sitakiro iwiro owaaki apaata, iwitsikaki atiimintotsi yaminakoi-tantyaarori pankirintsi isaikaitaki jinoki. Yaminaki atziri aminironi iwankiri-masi. Jataki irirori intaina. ² Okanta okithokipaititaki chochoki, ityaankaki impiratani yaajati. ³ Ikanta iñaawakiri antawai-rintzi, yaawakiri ipasawaita-wakiri, yoipyaaajiri tikatsi yaanaji. ⁴ Ityaanka-witaka aajatzi pasini impiratani. Itsitonkai-nawaitakiri, ikawiyawaitakiri. ⁵ Ityaantaki aajatzi pasini, iwaitakiri. Tima oshiki ikaratzi ityaanta-witakari, tzimayitatsi ipasawaitai-takiri, iwai-takiri pasini-payi. ⁶ Aparoni ikantapaaka itomi irirori, yitakoki-pirotari, ityaantakiri, ikanta-siritzi: ‘Iriirika notomi naaka, ari impinkathaitakiri.’ ⁷ Iro kantacha yokapayi antawai-rintzi, ikanta-wakaa-jiita: ‘Yoka asitajyaaroni apaata pankirintsi-masi. Thami awiri, ayiroota aroka.’ ⁸ Yairika-wakiri, iwakiri. Yookakiri othapikita-paaka pankirintsi-masi. ⁹ ¿Paitama yantiri asitarori pankirintsi-masi? ¿Tima ari impokanaki irirori, iwakiri aamawinta-witarori iwankiri-masi, yaminanaji pasini? ¹⁰ ¿Tima piñaanatiro sankinarintsi? Ikantaitzi: Imaninta-witakaro kipayi witsikirori pankotsi,

Iro kantacha irojatzi yaitairi iroka otzinkami-pirori. *

¹¹ Iriitaki Awinkathariti Pawa matajirori. Irootaki okiryaa-wintan-tariri.”

¹² Ari inintawi-jiitanaka yaakaan-tanakirimi Jesús, iyotawakiro iriitaki ikinkithata-kotziri. Ti onkanti, tima intharowan-tatyii-yaari atziri piyotzi-minta-kariri. Iwashaanta-nakiri, ijapi-thatajiri.

Kamiithama impinaitiri pinkathari
(Mt. 22.15-22; Lc. 20.20-26)

¹³ Ipoñaa ityaantaitaki Nasitantaniri itsipatakari ikaratzi aapatyaa-yitariri Herodes, inintajiiwita inkompita-kaiyaarimi Jesús.

¹⁴ Ikanta yariijitaka, ikantapaakiri: “Yomitaan-tanirí, okaratzi piñaa-nitari awiroka iroopiro onatzii. Ti pinkimisantiro ikantayitziri atziri, ti piñaawaitiro pinimota-kaantyaariri. Piyomitaan-tziro awiroka iroopirori inintakaan-tziri Pawa. ¿Kamiithata-tsimá ampíri kíríiki isintsitan-tziri iwinkathariti wirakocha-payi? ¿Ampinatirima? ¿Aíroma apinatzi?” †

¹⁵ Iyotakiri Jesús, owapyiimotan-taniri inatzii ikaratzi sampita-kiriri, ikantanakiri: “¿Paitama piñaantan-tanari? Pamakinari kíríiki, naminawakiri.”

¹⁶ Yamaita-paakiniri. Ikantzi Jesús: “¿Paitama asitarori isiyakaaro aka? ¿Paitama asitarori iwairo?” Ikantajiiitzi irirori: “Irasí César.” ¹⁷ Ikantzi Jesús: “Tima iriitaki iwinkathariti wirakocha asitari, pantantyaaniri

* **12:10** kipayi, otzinkami = mapi † **12:14** iwinkathariti wirakocha-payi = César

isintsiwintzimiri, pimpinatiri. Iriima ikaratzi yasitari Pawa, pantantyaaniri isintsitzimiri irirori.” Okiryaantzi ikantajiitanaka ikimirira Jesús.

Isampita-kowintai-tziro aririka yañaaji kamayitain-tsiri

(Mt. 22.23-33; Lc. 20.27-40)

¹⁸ Ipoña ipokajiitaki Tampatzikawiri iñiiri Jesús. Iriitaki Tampatzikawiri kantatsiri: “Airo yañaaji kamayita-tsiri.” Isampita-paakiri Jesús, ikantziri: ¹⁹ “Yomitaan-tanirí, isankinataki pairani Moisés, ikantzi: ‘Aririka inkami atziri, airorika iwaiyan-takairo iina, kantatsi yaajiro iririntzi, iwaiyan-takaajiro irirori. Inkimita-kaantiri iriimi asityaarini iririntzi kamaintsiri.’” ²⁰ Thami ankantawaki: Tzimatsi karatatsiri 7 iririntzi. Itarori itzimi yaaki iina, tikira iwaiyan-takairo iina, kamaki. ²¹ Ipoña yaawitaaro pasini iririntzi apitita-tsiri itzimi. Ari ikimitakari irirori, kamaki, ti iwaiyan-takairo. Ipoñaawita-paaka mawatatsiri itzimi, aajatzi ikimitakari irirori. ²² Ari ikantakari maaroni ikarajitziira 7 iririntzi. Tikatsi aparani waiyanta-kaironi. Ari owiraantarori kamaji aajatzi iroori kooya. ²³ Aririkami yañaayitaji apaata kamayita-tsiri, ¿itzimikama oiminta-pirotyaari kooya? Tima maaroni ikaratzira 7 iinanta-witakaro.”

²⁴ Yakanakiri Jesús, ikantziri: “¿Paitama kaari pikimathatantaro Sankinarintsi-pirori? ¿Paitama kaari piyota-kotantaro itasorinka Pawa? ²⁵ Tima aririka yañaayitaji kamayita-tsiri, airo itzimaji aawakai-yitaa-chani. Isiyapa-jyaari Maninkariiti anta inkitiki. ²⁶ Irooma

okanta-kota yañaayitaji kamayitain-tsiri, ¿tima piñaanatiro isankinatakiri Moisés tsika ikanta Pawa iñaanatan-takariri otaara kitoochii-masi? Ikantakiri:

Naakataki Iwawani Abraham, Isaac, aajatzi Jacob.

²⁷ Ari ayotziri irirori, tima ti imatiro kaminkari inkimita-kaantai-tyaari iwawani, apatziro ikaratzi añaatsiri ¿Ñaakiro? Pikinakaa-sitakaro awiroka.”

Otzinkami-pirori Ikantakaan-taitziri
(Mt. 22.34-40)

²⁸ Ari ipokapaaki aparoni Yomitaan-taniri, ikimapaakiri iñaanata-wakaa. Iyotapaaki kamiitha iyomitaakiri Jesús yoka Tampatzikawirisatzi, isampita-paakiri irirori: “¿Tsikama otzimika itarori oninta-pirota Ikantakaan-taitani?”

²⁹ Yakanaki Jesús, ikantzi: “Iroka ninta-pirota-chari, okantzi:

¡Pinkimi Israel-iiti! Yoka Awinkathariti Pawa, aparoni ikanta Ipinkatharitzi irirori.

³⁰ Piwinkathariti inatzi Pawa, ontzimatyii pininta-piro-tajiri, pininta-siri-tajiri, pininta-sintsi-tajiri. Isiriki piwairi.

Irootaki iroka otzinkami Ikantakaan-taitani.

³¹ Ari osiyaro apitita-naintsiri, kantatsiri:

Pintakota-jyaari pishininka pinkimita-kaantiri pitakota awiroka.

Tikatsira pasini Ikantakaan-taitani anairori iroka-payi.” ³² Ikantanaki Yomitaan-taniri:

“Kamiithataki, omapiro pikantakiri: Aparoni inatzi Pawa tikatsi pasini. ³³ Oshiki

okamiithataki aninta-pirotajiri, aninta-siritajiri,

aninta-sintsitajiri, isiriki awairi. Aajatzi ankimita-wakaa-najyaa aroka, antakota-wakai-yitajyaa. Iroora ikowakaa-pirotairi Pawa, anairo ipomitai-tziniriri yatsipi-wintaitari Pawa.”³⁴ Ikanta iñaakiri Jesús kamiitha okaratzi ikantakiri, ikantanakiri: “Irootaintsimi piñiuro pimpinkathatairi Pawa, omatantyaari impinkathari-wintaimi irirori.” Tikatsira nintanaa-tsini isampita-najiri Jesús.

*¿Paita charinin-tariri Saipatzii-totaari?
(Mt. 22.41-46; Lc. 20.41-44)*

³⁵ Ipoñaa iyomitaantaki Jesús Tasorintsi-pankoki, ikantzi: “Pikimakiri Yomitaan-taniri, ikantzi: ‘Yoka Saipatzii-totaari incharinita-jyaari pinkatharini David.’ ¿Tsikama inkantyaaka?”

³⁶ Tima Tasorinkantsi ñaawaita-kaakiri pairani pinkatharini David, ikantaki pairani:

Iñaawaitanaki Pawa, ikantawajiri Nowinkathariti:

Pisaikapaji nakopiroki ampinkathari-wintanti, Irojatzii noitsinampaan-tajyaariri kisanintzimiri, Aripaiti intyiirowa-sita-jyaami, pimakoryaakitzitan-tajyaari.

³⁷ Imatzitakaro David ikantaki: ‘Nowinkathariti inatzii Saipatzii-totaari.’ ¿Tsika inkini incharinita-jyaari?” Ikanta maaroni atziri piyotain-chari, onimoyitakiri ikimiri ikantayitziri Jesús.

*Ikinkithata-koitziri yotzinkari
(Mt. 23.1-36; Lc. 11.37-54; 20.45-47)*

³⁸ Ipoñaa ikantaki aajatzi Jesús: “Paamaiyaari Yomitaan-taniri. Oshiki iniwitaro iwaniinka-tziityaa, ishamita-kaayityaaro iithaari-thanthanaa. Inintzi pinkatha iwithata-piintai-tyaari aririka iñiitiri tsika iyomparita-piintaita. ³⁹ Yasiminthataro isatikaitiri niyaanki karapapankoki impinka-thaitiri. Ari okimitari aririka ijati tsika yakyoota-wakaa-jiita. ⁴⁰ Yathawaa-yitaro aajatzi kinankaro yaapithatziro owanko. Iro isanthatakantarori yamanayita-piintzi airo iyotantaitari. Iro kantacha oshiki iwasankitaitairi.”

Asinonkainkaro kooya
(Lc. 21.1-4)

⁴¹ Okanta aparoni kitaitiri isaiki Jesús Tasorintsi-pankoki, ari isaiki-mota-paakiro ititaita-piintziri ipasitan-taitari kiriiki. Iñaatziiri ipokajiitaki atziri ikaratzi tiyitatsiri iiriikiti. Tzimatsi oshiki ashaarantaniri titayitatsiri oshiki kiriiki. ⁴² Ari opokapaaki kooya kinankaro, asinonkainkaro onatzii, otitapaaki iroori apimintyaki-tiini kiriiki, tikatsi antitachani yamanantai-tantyaari. ⁴³ Ikaimanakiri Jesús iyomitaani, ikantziri: “Anaantaki iroka kooya, anaakiri pasini atziri ikaratzi tiyiwitain-chari. Omapiro. ⁴⁴ Tima inkarati titayiwitain-chari oshiki yositakaa-witakariri Pawa, ititasitakari tzimaraanta-tsiri iiriikiti. Irooma iroka kinankaro, apintzi-ryaakiri otitakiri oiriikiti amanantan-tyaarimi owariti.”

13

Ikinkithata-kotziro Jesús omporoki tasorintsi-panko

(Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6)

¹ Ikanta isitowanaji Jesús Tasorintsi-pankoki, ikantzi aparoni iyomitaani: “Yomitaanarí, pamini-rotyaa mapi iwitsikan-taitarori, antaro onayitzi, owaniinka-waitaka pankotsi.” ² Ikantzi Jesús: “Maaroni pankotsi okaratzi piñii-rika, airo piñaayitajiro okaratzi opiwiryaaaka apaata, inthonkaitiro improkaitiro.”

Iñiitiri aririka onthonki-matajyaa

(Mt. 24.3-28; Lc. 21.7-24; 17.22-24)

³ Ikanta yariiijitaka tonkaariki Yiinkai-toniki, imontita-paakaro Tasorintsi-panko. Ari isaika-paaki Jesús. Ikanta Pedro, Juan, Jacobo aajatzi Andrés, isampijiitakiri Jesús tikatsi pasini-payi kimirini, ikantziri: ⁴ “Pinkamantina. ¿Tsika-paitama omonkaratyaa okaratzi pikan-takiri? ¿Paitama noñiiri noyotan-tyaari?”

⁵ Ari yakanaki Jesús, ikantanakiri: “Paamaiyaa yamatawitai-tzimi = kari. ⁶ Tima oshiki pokatsini apaata impairyaa-paakiro nowairo, inkanti: ‘Naaka Saipatzii-totaari.’ Oshiki yamataw-iti. ⁷ Tima ari pinkima-koyitakiro oshiki man-ataantsi. Paamaiyaa oimiraa-siritzimi = kari, ontzimatyii omatyaa iroka-payi, tikira-tzimaita omonkaratyaaata onthonkan-tajyaari maaroni.

⁸ Imaimanita-wakaityaa nampitsiki, iwayirita-wakaiyaa pinkathari-payi. Onikayityaa tsika-rika-payi. Iñiiti tashitsi. Irootaki itanakyaaaroni inkimaatsitai-tyaaro maaroni iroka-payi.

⁹ Ontzima-tyiira paamaayityaa. Tima yaakaan-taita-tyiimi jiwari-payiki impasawaitaitimi karapapankoki. Impoña yaitanakimi isaikayitzira pinkatharintsi okantakaan-tziro pawintaana, ari pinkinkithata-koyita-jinari anta. ¹⁰ Iro ninta-pirotacha itawakyaaro inkima-kotairo atziri-payi Kamiithari Ñaantsi maaroni nampitsiki. ¹¹ Aririka yaitanakimi, airo okantzimo-siri-waitami, pinkanti: ‘¿Paitama nonkantiriri?’ Tima Tasorinkantsi yotakayimironi opaita pinkantiri, tira awiroka ñaawaitasita-chani. ¹² Ari ñiitaki aakaantirini iririntzi iwa-kaantiri. Piñii aakaantirini itomi. Piñii wamaakaan-tirini asitariri ikisaniinta-nakiri. ¹³ Oshiki inkisaniinta-nakimi okantakaan-tziro pawintaajana naaka. Iro kantacha ikaratzi oijatanari yawintaajana, iriitakira awisakotaatsini. *

¹⁴ Aririka piñaakiri ipaitai-tziri ‘Pinkaari Apirotan-taniri’ isaikapaaki tsika ti inintakaitiri, inkarati nampita-jyaaroni aka iipatsitiki Judá-iti, ontzimatyii isiyi otzisiki. Tima iriitaki ikinkithata-kotakiri pairani Kamantan-tzinkari Daniel. (Inkarati ñaanataironi iroka, ontzimatyii ikimathatiro.) ¹⁵ Pisaikirika intakiroki piwanko, ari pimpoñiiyaa pisiyanaki, airo pikyaa-panaatzi paapanaati tsika ompaityaa. † ¹⁶ Piwaniki-rika pisaiki, airo paapanaatziro pithaari. ¹⁷ ¡Inkanta-matsitaitiro onkarati motyaata-tsini, aajatzi tzimayita-tsini intsiti ainiro ithoyitzi otomi! ¹⁸ Pamaniri

* **13:13** awintaa: wairontsi † **13:15** intakiroki = jinoki okanta-pankaata pankotsi

Pawa, pinkantiri: ‘Pookakaa-wintajina airo nosiyan-tawaitanaka kyaarontsi-paitiki.’ ¹⁹ Tima antaaro onkantyyaa yasinonkaityaa apaata. Tima pairani owakira iwitsikai-takiro kipatsi irojatzi iroñaaka, ti iñiiti siyaaroni iroka asinonkaantsi. Airo apiita iñiiti siyaaroni. ²⁰ Airo itharokyaatzimi Pawa imairintziro iroka asinonkaantsi, tikatsi awisakotaa-tsinimi. Ikamintha iyosiitai-takiri ikaratzi awintaa-jariri Pawa, irootaki yoimairintan-takarori sintsiini asinonkaantsi. ²¹ Aririka pinkimi inkantaitimi: ‘Yoka Saipatzii-totaari.’ Pasini kantatsini: ‘Jiirinta Saipatzii-totaari,’ airo pikimisantziri. ²² Ari impokaki siyakotyaarini Saipatzii-totaari, siyakotyaarini Kamantan-tzinkari. Iñaakan-tapaaki kaari iñaapiintaitzi. Inintawita-paakyaa yamatawitiri ikaratzi iyosiitakiri Pawa, kantatsira. ²³ Paamawinta-yityaara awiroka, aritakira nokaman-tzita-yitakamiro.”

Impiyan-tajyaari Itomi Atziri

(Mt. 24.29-35,42-44; Lc. 21.25-36)

²⁴ “Aririka onkarata-paaki apaata antaro yasinonkaityaa, aritaki intsiwakaki ooryaatsiri, airo yoorinta kasiri. ²⁵ Inparyaayiti impokiro, aajatzi ikaratzi tzimawita-chari isintsinka inkitiki, oshiki inkanta-kanta-yitanakyaa. ²⁶ Aripaitira impokaji Itomi Atziri inkinan-tapajyaaro minkori, iñiitawajiro isintsinka aajatzi iwaniinkaro. ²⁷ Impoña intyaan-kakiri Maninkariiti, yapatota-pajiri ikaratzi iyosiitai-takiri nampitarori tsika-rika-payi owiraapaja kipatsiki, tsika owirathapitapaja.

²⁸ Tima onkimita-jyaaro tsika okanta piñaapiintziro pankirintsi, aririka piñaakiro airisiyitanaji, piyotzi irootaatsi osarintsitzi-mataji. ‡

²⁹ Irootaki piyotiri awirokaiti, aririka piñaakiro okaratzi nokanta-kimiri, pokimataana. ³⁰ Airo ikamita yoka ashininka-payi, irojatzi iñaanta-kyaarori okaratzi nokanta-kimiri. Omapiro. ³¹ Arira onthonka-jyaari inkiti aajatzi kipatsi, irooma noñaani-yitakari omapirotyaa iroori.

³² Tikatsi yotironi kitaitiri, tsika iwiraiyaa ooryaatsiri nOMPIYAN-tajyaari. Tira iyotiro Itomi, iri mapirotzirori inkiti-wiri Maninkari. Apatziro iyotziro Asitanari irirori. ³³ Paamaiyaa, aamawinta pinkantyyaa, pamani. Tira piyoti tsika-paiti omonkaratan-tyaari. § ³⁴ Okimityaaro aririka ijati aparoni atziri intaina. Yookanakiro iwanko, inkanta-yitanakiri maaroni impiratani onkarati yantiniriri. Aajatzi inkimitaakiri aamaako-wintarori pankotsi, inkanta-nakiri: ‘Paamawinta-jyaana nOMPIYI.’ ³⁵ Pisakisiriti awiroka, tima ti piyoti tsika-paiti impiyi asitarori iwanko, tsitinii-tiini, niyaankiiti-paiti, iñaaki-rika waripa, onkitaitita-manaji-rika, ³⁶ onkantyyaama aririka imapokajiro impiyi, airo iñaapajimi pimayi. ³⁷ Okaratzi nokantayitzi-miri awiroka, irootakira nokantayitzi-tariri aajatzi maaroni: Paamaiyaa.”

14

‡ **13:28** pankirintsi = higuera § **13:33** Tzimayitatsi sankinarintsi tsika ti iñiitiro ñaantsika “pamani.” onasiyita ñaantsi-payi

Ikamanta-wakaita yaakaantiri Jesús
(Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

¹ Ari oyotapaaka apiti kitaitiri yoimosirinkapiintai-tziro Anankoryaantsi, iwantapiintai-tarori yatantaitari kaari ikonowaitzi siñakaironi. Ari ikamanta-wakaakari ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari itsipatakari Yomitaan-taniri-payi, ikanta-wakaa-jiita: “Thami amatawitiri Jesús ayiri awa-kaantiri.
² Iro kantacha, airo amaimanitziri kitaitiri yoimosirinkaita, ikisako-wintari = kari atziri-payi.”

Isaitan-taitari Jesús kasankaari
(Mt. 26.6-13; Jn. 12.1-8)

³ Ikanta ikinanaji Jesús Asinonkaa-pankoniki, osaiki iwanko Simón omawitari pairani kowiinkari pathaa-rontsi. Ari isaikaki iwajiita. Ariitapaaka aparoni kooya amakotaki kasankaari. Oyosiita owaaki incha-tyaaki, oshiki owinaro, kamiitha okantaka onaki iwitsikai-tziro mapi. Osataa-kotakiro opatziki, osaitantakari ipatziinaki Jesús. * ⁴ Kisanaka ikaratzi ñaakirori, ikanta-wakaanaka: “¿Paitama aparaatan-tarori kasankaari? ⁵ “¿Paitama kaari ipimantai-tantaro kasankaari? Ari aakimi oshiki kiriiki, iriitaki ampasityaaririmi asinonkainkari-payi.” Ikisanakiro kooya. † ⁶ Ari ikantzi Jesús: “Piñaa-sityaaro. ¿Paitama pikisan-tarori? Kamiitha noñaakiro naaka antakiri.

* 14:3 incha-tiya = nardo; mapi = alabastro † 14:5 oshiki kiriiki = 300 denario (Iriitaki ipinaitziriri antawaita-tsiri aparoni osarintsi.)

7 Iriima asinonkain-kariiti irasi iwiro isaiki-motimi, pininti-rika pintakotyaari, ari pimpasita-kyaari. Irooma naaka, kapichinita-paaki nosaiki-mota-najimi. 8 Tima antatziiro iroka kooya aawyiiri iroori, jiwataki osaitan-tanaro kasankaari omishata-tyaana tsika onkantyyaa inkitaaitina apaata. 9 Tsika-rika ikamantaitairo Kamiithari Ñaantsi, aritaki inkinkithata-koitairo aajatzi iroka kooya, inkinkithasiritan-taityaarori antakiri iroori. Omapiro.”

Ikinkisiryaa Judas yaakaantiri Jesús

(Mt. 26.14-16; Lc. 22.3-6)

10 Ikanta Judas Nampitsiwiri, ijata-sitakiri ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari yaakaantiri Jesús. Iriiwitaka itsipawitari 12 iyomitaani. 11 Antaro ikimo-siri-jiitanaki jiwari, isinitaakiri impiri kiriiki. Yamina-minata-nakiro Judas tsika inkinakairo yaakaantiri Jesús.

Owiraantarori iwakaanaari iyomitaani

(Mt. 26.17-29; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

12 Iroora itarori kitaitiri iwanta-piintaitarori yatantaitari kaari ikonowaitzi siñakaironi, iwamaa-piintaitzi aajatzi ipira yatsipitaitari iwaitari kitaitiri Anankoryaan-tsiki. Isampitakiri iyomitaani Jesús, ikantziri: “¿Tsika ankotsita-kaantika ayaari oimosirinkan-tyaarori Anankoryaantsi?” 13 Ipoña ikantanakiri apiti iyomitaani: “Pijati nampitsiki, ari pimonthai-yaari atziri yaakotziro inijaati kowityaa-niki. Piyata-nakiri, 14 tsika-rika inkyaapaji, pinkantiri asitarori iwanko: ‘Inintzi iyoti Yomitaanari tsika

yakyootiri iyomitaani yoimosirinkiro kitaitiri Anankoryaantsi.’ ¹⁵ Ari iñaakana-kimiro jinoki iwanko, antaro okantaka iwitsikai-takiro onkini iwaityaa. Ari pinkotsita-kaantiri ayaari.” ¹⁶ Jaitijiitaki iyomitaani ariitaka nampitsiki. Iñaakiro okaratzi ikantakiriri, ari ikotsita-kaantakiri iyaari kitaitiri Anankoryaantsi.

¹⁷ Okanta otsitiniityaanaki yariita-paaka Jesús, itsipata-paakari 12 iyomitaani. ¹⁸ Ikanta iwajiitara, ikantzi Jesús: “Pikaratakira pakyootana, tzimatsira aparoni pithokasityaanani. Omapiro.” ¹⁹ Owasiri ikantajiitanaka. Aparoni-payi yitanakaro isampitziri, ikantziri: “¿Naakama?” ²⁰ Ikantzi Jesús: “Iriitaki aparoni pikaratakira, ochaantakirori yatantari tsika noochaantziro naaka. ²¹ Omapiroatyaa impyaakotyaa Itomi Atziri, tima irootaki isankinata-koitakiri pairani. Iro kantacha nokantzi naaka: ¡Ikanta-machiitziri! Airo itzimaa-jatzimi yoka, aakaantirini Itomi Atziri.”

²² Tima ainiro isaiki iwajiita, yaakiro Jesús yatantari, ipaasoonki-wintakiro, ipitoryaakiro, ipayitakiri iyomitaani, ikantziri: “Iroka, piyaaro, nowatha onatzii.” ‡ ²³ Ipoña yaakotakiro iraitziri, ipaasoonki-wintakiro, ipakotakiri iyomitaani, irayitaki ikarajiitzi. ²⁴ Ikantziri: “Niraani onatzii, iro ñaakanta-pirotironi ikasiya-kaantaitani. Irootaki sitowaa-tsini, ari onkantyyaa yawisako-siritan-tajyaari oshiki atziri. ²⁵ Airo niritaro iroka, irojatzi apaata

‡ 14:22 yatantari = [pan]

aririka impinkathari-wintantai Pawa, aripaiti apiitajirori. Omapiro.”

Ikinkithata-kotziri Jesús imanakotiri Pedro
(Mt. 26.30-35; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)

²⁶ Ikanta ithonka-nakiro ipantha-kotziri Pawa, jaitijiitanaki Yiinkai-toniki. ²⁷ Ikantanakiri Jesús iyomitaani: “Irootaintsi pooka-jiitina awirokaiti iroñaaka tsitiniri. Tima irootaki isankinata-koitakiri pairani ikantaitzi:

Nowiri aamaako-wintariri ipiraitari, aritaki inthonkakyaa iwaraa-nakyaa ipira. §

²⁸ Iro kantacha, aririka nañaaji, naaka itajyaaroni nojataji Tapowiniki.” ²⁹ Ari yakanaki Pedro, ikantzi: “Aritakima yookajiitanakimi pasini-payi, airo nomatziro naaka.” ³⁰ Ikantziri Jesús: “Iroñaaka tsitiniri, tikira apititanaki inii waripa, mawasatzi pimanakotina, pinkanti: ‘Ti noñapiintiri Jesús.’ Omapiro.” ³¹ Aikiro isintsitatzii Pedro, ikantzi: “Airo nooki-mii, aritaki ankarati ankami.” Ari ikantajiitaki aajatzi ikarajitzi.

Yamani Jesús Toonkaitoniki
(Mt. 26.36-46; Lc. 22.39-46)

³² Ikanta yariijiitaka ipaitai-tziro Toonkaitoni, ikantapaakiri iyomitaani-payi: “Ari pisaikawaki aka, namanawaki.” ³³ Iri itsipatanaka Pedro, Jacobo aajatzi Juan. Antaro yiraa-sirita-kotapaakari. ³⁴ Ikantziri: “Owamai-mata-tyaana nowasirinka. Ari pisaikawaki awiroka aka, pisakijiiti.” ³⁵ Iwaaniintanaka kapichiini irirori.

§ 14:27 ipira = oisha, [oveja]

Tyiirowa-paaka, yamanapaaki, onkantyya airo ikimaatsitan-taromi awishi-motirini. ³⁶ Ikantzi: “Asitanarí, tikatsi pomirintsitzi-motyaamini awiroka. Nonintawita pookakaa-winti-naromi onkarati nonkimaatsityaari. Iro kantacha airo pimatano okaratzi nokowawitakari naaka, iro pimati paita pininta-kaakinari awiroka.”

³⁷ Ikanta ipiyapaaka, iñaapaa-tziiri imajjiitzi. Ikantapaakiri Pedro: “Simón, ¿pimaatzi? ¿Tima pinkisa-sityaaro kapichiini piwochoki?.”

* ³⁸ Pisaaki-jiiti, pamani iñaantaitami = kari, inintaiti yantakai-timiro kaari-pirori. Oshiki okaratzi kamiithata-tsiri pininta-witari pantirimi, iro kantacha ti pinkisa-siwainityaa.” ³⁹ Aajatzi ipiyanaja, amanapaji. Irojatzi yapiitapaji ikantakiri inkaaranki.

⁴⁰ Ikanta ipiyapaja, aajatzi iñaapajiri imajjiitzi, tima ayimata-tziiri iwochokini. Ipasiki-waitzi iyomitaani, ti iyoti tsika inkanti.

⁴¹ Iro mawatatsiri ipiyaka, ikantapaakiri: “¿Irojatzi pimaajitzi? Monkarata-paaka yaakaan-tantai-tyaariri Itomi Atziri, yaitanakiri kaari-piro-siririki atziri. ⁴² Pimpiriinti, thami ajataji. Okaakitzi-mata-paaki pimantinani.”

Yaitakiri Jesús

(Mt. 26.47-56; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

⁴³ Iñaawai-minthaitzi Jesús, imapokasitaka yariita-paaka Judas ikarata-piintziri 12 iyomitaani. Oshiki atziri itsipata-paaka, yamayitaki iwisa-minto, ipasa-minto. Ityaankani inatzii ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari,

* **14:37** kapichiini = aparoni-machiini hora

Yomitaan-taniri, aajatzi Antari-konaiti.
⁴⁴ Tima ikamantzi-takari yamayitakiri yoka pithoka-sityaarini, ikantakiri: “Itzimi-rika nowithata-paakyaari noninta-porota-paakiri, iriitaki, pairikiri, paanakiri.” ⁴⁵ Ari itsitoka-paakari Judas okaakiini Jesús, ikantapaakiri: “Yomitaanarí.” Ininta-porota-paakiri iwithata-paakari. ⁴⁶ Yairikai-tapaakiri Jesús, yoosoitapaakiri. ⁴⁷ Ikanta tsipata-kariri okaakiini Jesús, inosika-nakiro iyotsiroti, itotzitakiri iyimpita impiratani Ompira-tasorintsi-pirori. ⁴⁸ Ipoñaa ikantzi Jesús: “¿Naakama kosintzi pamasitan-tanari piwisa-minto aajatzi pipasa-minto pairikan-tyaanari? ⁴⁹ ¿Tima piñaa-piintina noyomitaantzi kitaitiri-payi Tasorintsi-pankoki, kaarima paantana anta? Ari onkantyyaa, irootaki omonkaratan-tyaari ikantaitakiri Sankinarintsi-piroriki.” ⁵⁰ Siyajiitanaka iyomitaani, yookanakiri apaniroini.

Mainari siyanain-chari

⁵¹ Tzimatsi mainari oyaatako-winta-nakiriri Jesús. Ikithaa-witaka manthakintsi karini-masita-tsiri. Iro kantacha yairikawii-takari irirori, ⁵² yookanakiro iithaari ithañaanaka, isiya-mirikita-sitanaka.

Yapatowintaitari Jesús

(Mt. 26.57-68; Lc. 22.54-55,63-71; Jn. 18.12-14,19-24)

⁵³ Ipoñaa yaitanakiri Jesús Ompira-tasorintsi-piroki. Ari yapatojiitaka maaroni ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari, Antari-konaiti, aajatzi Yomitaan-taniri. ⁵⁴ Ikanta Pedro nosikaka ipoki

intainaini, iyaatako-winta-tziiri Jesús, irojatzi yariitan-tapaaka iwankoki Ompira-tasorintsi-pirori. Kyaapaaki owaankiiri-tsitiki pankotsi, ari isaikapaakiri itsipata-paakari kimpoyaan-taniri, yakitsi-jiita paamariki. ⁵⁵ Ikanta ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari itsipatakari ikaratzi apatotain-chari, yaminawitaka ipaita thaiya-kotyaarini Jesús ompoñaan-tyaari iwa-kaantiri. ⁵⁶ Tzimawitaka oshiki thaiyako-witapaa-kariri, ti omonkarata-wakaa-tzimaityaa okaratzi ikantayi-witakari pasini-payi. ⁵⁷ Ari ikatziya-jiiwitanaka, ithaiya-kota-nakari Jesús, ikantzi: ⁵⁸ “Nokimiri naaka chapinki ikantzi: ‘Ari nomporokakiro Tasorintsi-panko, iwitsikani atziri, iro mawatatsiri kitaitiri nonthonkajiro nowitsikainiri naaka pasini, kaari ipomirintsita atziri iwitsikairo.’ ” ⁵⁹ Iro kantacha ti onkanti yaapatyaa-wakaa-wintyaaro okaratzi ikantako-witariri Jesús. ⁶⁰ Ipoñaa ikatziyanaka Ompira-tasorintsi-pirori, isampita-nakiri Jesús, ikantziri: “¿Paitama kaari pakanta? ¿Tima piyota-kotiro okaratzi ikantakoi-tzimiri?” ⁶¹ Irojatzi imairitaki, ti yaki. Yapiitakiri isampitziri: “¿Awirokama Saipatzii-totaari, Itomi Thasonkawintaari?” ⁶² Yakanaki Jesús, ikantzi: “Naakataki. Irootaintsi piñiiri Itomi Atziri isaiki-motairi irako-piroriki Pawa Sintsi-pirori impinkatha-ritai. Ari piñaajiri impiyi inkinapaji minkoriki.” ⁶³ Ikanta ikimawakira Ompira-tasorintsi-pirori, isara-nakiro iithaari ikisanaka, ikantanaki: “Tikatsi aninti pasini inkanta-koitiri. ⁶⁴ Pikimajiitaki awirokaiti thainkakiri Pawa. ¿Tsikama pikanta-jiitzika

awiroka?” Ikantajiitzi maaroni: “¡Tzimataiki ikinakaa-sitani! ¡Ontzimatyii inkami!”
⁶⁵ Tzimatsi ikarajiitzi choonta-poro-waita-nakiriri. Tzimatsi pasini owasi-porota-nakiriri ikaposa-poro-tzimaitari, ikantziri: “¡Intsityaa piyoti, Kamantan-tzinkarí!” Imatzitakaro aajatzi aamaako-wintaniri, ipasa-poro-waitakiri.

Ikantzi Pedro: Ti noñiiri naaka Jesús

(Mt. 26.69-75; Lc. 22.55-62; Jn. 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Ikanta isaikakira Pedro intakiroki, sitowapaaki kooya impiratani Ompira-tasorintsi-pirori. ⁶⁷ Oñaapaakiri Pedro yakitsita, okantziri: “¿Tima awiroka itsipata pairani Jesús Kasiyakaawini-satzi?” ⁶⁸ Imanakotanakiri Pedro, ikantanaki: “Tityaa, ti nokimathatimi ipaita pikantanari.” Ari isitowa-paintzi kapichiini. Irojatzii iñaanta-nakari waripa. ⁶⁹ Okanta osamaniitaki, oñaajiri aajatzi, okamantakiri ikaratzi akitsita-chari, okantziri: “Irijatziitara yoka.” ⁷⁰ Yapiita-nakiro Pedro imanakotsiri. Tikira osamaniti, yapiita-nakiro ikaratzi saikaintsiri isampitziri, ikantziri: “Awirokataki itsipata-piintari Jesús, tima Tapowini-satzi pinatzii, iriiwaitaki iñaawaita-piintzi irirori.” †
⁷¹ Ikantzi Pedro: “Tima, ti noyotiro pikantanari. Iyotzi Pawa omapiro nokantzi, nothaiya-rika iwasankitai-naata.” ⁷² Tikira osamaniti ari yapiita-nakiro iñaanaki waripa, kantanaka apiti yapiitakiro iñii. Ari ikinkisiryyaa-nakiro Pedro ikantakiriri Jesús: “Tikira apititi iñii waripa,

† **14:70** Tzimayitatsi sankinarints tsika ti iñiitiro owiraantarori iroka ñaantsi aka. onasiyita ñaantsi-payi

mawasatzi pimanakotina, pinkanti: ‘Ti noñiiri Jesús.’ ” Iraanaka ikinkisiryaa-nakiro.

15

Yaitanakiri Jesús Pilato-ki

(Mt. 27.1-2,11-14; Lc. 23.1-5; Jn. 18.28-38)

¹ Okanta okitaitita-manaji, yapatojiita-manaja maaroni pinkathari: ijiwari Ompira-tasorintsitaari, Antari-konaiti, aajatzi Yomitaan-taniri-payi, oshiki iñaawintakiri Jesús. Ipoñaayoo-soita-nakiri, yaitanakiri isaikira Pilato, ijiwari wirakocha. ² Isampita-wakiri Pilato, ikantziri: “¿Awirokama iwinkathariti Judá-iti?” Yakanaki Jesús, ikantzi: “Irootaki pikantakiri awiroka.” ³ Ikanta ijiwari Ompira-tasorintsitaari, ikisaniinta-nakiri, oshiki ikantako-waiwita-nakari. ⁴ Yapiita-nakiri Pilato isampitziri: “¿Tikatsima pinkanti awiroka? ¿Tima pinkimi okaratzi ikantakoi-tzimiri?” ⁵ Ti yaki Jesús. Okiryaantzi iwanakiri Pilato yoka Jesús.

Imishakowintai-tziri Jesús

(Mt. 27.15-31; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38-19.16)

⁶ Tzimatsi yamita-piintari ijiwariti wirakocha. Tima aririka yoimosirinkaityaa, imisitowa-piintzi aparoni Judá-iti yasitakoi-tziri, itzimi-rika inintakiri ishininka-payi. ⁷ Tzimatsi paitachari Barrabás, yasitakoi-tziri itsipatari ikarajitzi iwakantaki, imaimanitakiri iwinkathariti wirakochaiti. ⁸ Ikanta ipokajiita-paaki atziri, ikowa-kota-paakiri Pilato yantiro yamita-piintari. ⁹ Yakanaki Pilato, ikantzi: “¿Iriima

pinintzi nomisitowa-kaantiri ipaitai-tziri 'Iwinkathariti Judá-iti?' " ¹⁰ Iyotzi Pilato isamatyaari ijiwari Ompira-tasorintsitaari yaakaan-tanta-kariri Jesús. ¹¹ Iro kantacha yoka ijiwari-payi Ompira-tasorintsitaari, ikisaakakari atziri-payi inkanti: "Iro kamiithatatsi imisitowaitiri Barrabás." ¹² Yapiita-nakiri Pilato isampitziri: "Yoka ipaitai-tziri Iwinkathariti Judá-iti, ¿Tsikama nonkanti-rika?" ¹³ Ikantzi ikaimajiitzi atziri: "¡Pipaika-kota-kaantiriwí!" ¹⁴ Ikantzi Pilato: "¿Tzimatsima kaari-pirori yantakiri?" Aikiro isintsitatzii ikaimajiitzi atziri, ikantzi: "¡Pipaika-kota-kaantiriwí!" ¹⁵ Iro inintan-tanakari Pilato yantiniri ookimotziriri atziri-payi, imisitowa-kaantakiri Barrabás. Iri ipasata-kaantanaki Jesús, isinitakiri ipaikaakoitiri.

¹⁶ Ikanta owayiriiti ikyaakaa-nakiri Jesús owaankiiri-tsitiki iwayiri-pankotiki iwinkathariti wirakocha. Ari yapatota-kaantai-takiriri maaroni owayiri. ¹⁷ Ikithaata-paakiri kithaarintsi kityoonka-masita-tsiri osiyarori ikithaata-piintari pinkathari-yitatsiri. Ipoñaa yamathaita-kaitakari kitoochii-tapo. ¹⁸ Iro yantantarori iroka, tima inthainka-mawaita-tziiri. Ikaimako-tzimaitari, ikantzi: "¡Yokaja iwinkathariti Judá-iti!" ¹⁹ Ipoñaa ipasaina-waitan-takari saworo-karaki. Ichoonta-poro-waitakiri. Ityirowasi-tzimaitari impinkathatiri ikantzi. ²⁰ Ikanta ikaratakiro isirona-winta-waitari. Isapokainiri kityoonka-masita-tsiri ikithaata-kiriri inkaaranki, ikithaatainiri iithaari, yaanakiri ipaika-kotiri.

Ipaikakoi-tziri Saipatzii-totaari irojatzzi ika-mantakari

(Mt. 27.32-56; Lc. 23.26-49; Jn. 19.17-30)

²¹ Ikanta Simón, poñaachari Cirene, iriri Alejandro aajatzi Rufo, imonthaaitakari yariita irirori nampitsiki, isintsiiwinta-nakiri yanatanakiro ipaikaa-kotan-taityaariri Jesús.

²² Yaitanakiri tonkaariki ipaitai-tziro Atzirii-toni. ²³ Ipakoita-paakiri kachori ikonowai-takiro owaaki inchato, ti iriro. * ²⁴ Ipoña ipaikakoi-tanakiri. Yaitakiro ikithaa-yitari Jesús ipaa-wakai-takaro, ikimita-kaantakiro iñaaritaita iyotantyaari intzimi ayironi. ²⁵ Tima jinokita-paaki ooryaatsiri, ipaika-kotai-takiri Jesús. †

²⁶ Isankinaitaki kantakaan-takirori ipaikakoi-tanta-kariri, okantzi: “Iwinkathariti Judá-iti.”

²⁷ Ari itsipatai-takiri ipaikakoi-tziri apiti kosintzi, iwatzika-koitaki irako-piroki, pasini yampatiki.

²⁸ Ari omonkaratakari isankinata-koita-kiriri pairani, ikantaitzi:

Ari inkimita-kaitairi iriimi kaari-pirori. ‡

²⁹ Ithainkima-waitakiri ikaratzi awisayita-tsiri anta, itikai-nata. Ikantziri: “Tima awiroka porokironi Tasorintsi-panko, iro mawatapain-tsiri kitaitiri piwitsikairo aajatzi. ³⁰ ¿Paitama kaari payiitanta ipaika-kotai-takimi piwawisaa-kotajyaa?” ³¹ Ari imatzitakaro ijiwari-payi

* **15:23** Iro yoitaitziriri atziri, ijimpa-wathatan-tyaari, airo iki-maatsi-waitanta aririka iwasankitaaitiri. † **15:25** jinokita-paaki ooryaatsiri: iwiraa ooryaatsiri ‡ **15:28** Tzimayitatsi sanki-narintsi tsika ti iñiitiro maaroni iroka ñaantsi aka. onasiyita ñaantsi-payi

Ompira-tasorintsitaari aajatzi Yomitaan-taniri-payi, iwashaa-winthawaitaari, ikanta-wakaa-jiita: “Iwawisaa-kotziri pasini, ¿kaari imatan-taro iwawisaa-kotajyaa irirori?”³² ¡Intsityaa Saipatzii-totaari-witachari Iwinkathariti Israel-iiti, yayiiti ipaikakoi-takiri onkantyya ankimisan-tantyariri!” Imatzitakaro aajatzi itsipatakari ipaika-kota, ithainka-mawaitakiri.

³³ Ikanta itampatzikata-paaki ooryaatsiri, omapoka-sitanaka otsitinitanaki, irojatzi oshiityaan-tanaka. § ³⁴ Ari ikaimanaki Jesús sintsiini, ikantanaki: “¡Eloí! ¡Eloí! ¿Lama sabactani?” (Iro akantziri añaaniki aroka: “¡Pawá! ¡Pawá! ¿Paitama pookan-tanakanari?”)³⁵ Ikanta ikimawakiri saikawintakiriri ikaimanaki, ikantajiitzi: “Pinkimiri, ikaimatziiri Elías.”³⁶ Isiyapaaka aparoni, imitsiya-paintzi manthakintsi kachoriki kipishaari, yankowii-takiniri saworo-pankiki, iwaan-kakota-kiniri yatsimiyaata-wakiro. Ikantzi: “Añaawakiriita ari impokaki Elías iwayiitajiri.”³⁷ Ipoñaa yapiita-nakiro ikaimanaji sintsiini, ti yaniinkatanaji. ³⁸ Okanta anta Tasorintsi-pankoki, saraanaki niyaankiki ithata-sitai-tzirori, apimankiti okantanaka. Itanakaro jinoki irojatzi osaawiki. ³⁹ Ikanta ijiwari owayiriiti katziya-winta-kariri Jesús, ikimakiri ikaimanaki sintsiini ikamanta-nakari, ikantanaki irirori: “¿Omapiro-witatyaaama Itomitari Pawa yoka?”

⁴⁰ Amina-kotakiri intyaatsikaini kooya-payi, iroka okarajiitzi: María Pankothanthaari-sato,

§ 15:33 iwiraa ooryaatsiri

Salomé, María iriniro iyaapitsi Jacobo aajatzi José. ⁴¹ Iroka-payi kooya irootaki tsipata-kariri pairani Jesús Tapowiniki, oshiki amitakota-piintakiri. Otsipatakaru aajatzi pasini kooya-payi oyaatapaa-kiriri Jesús ipokakira Aapatyaawiniki.

Ikitaitakiri Jesús

(Mt. 27.57-61; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)

⁴² Tima tsitiniityaanaki. Irootaki kitaitiri yamina-ronta-piintaita iyaari onkitaitita-manaji kitaitiri imakoryaan-taitari. ⁴³ Ikanta José poñaachari Tonkaironiitoniki, ikarata-piintziri yapatota jiwari-payi Judá-iti, iriitaki oyaawintziriri Pawa impinkathari-wintantaji. Ti intharowanaki, ijata-sitakiri Pilato, ikantapaakiri: “Pisinitinari nonkitatajiri Jesús.” ⁴⁴ Tima imapoka-paakiri Pilato, ti iyowityaa kamakira Jesús. Ikaimakaan-takiri ijiwari owayiri-payi, isampitakiri omapiro-rika ikamaki Jesús. ⁴⁵ Ari ikamantai-takiri Pilato, isinitainiri José yaanajiri. ⁴⁶ Yamananta-sitakiri kithaarintsi karini-masita-tsiri. Ipaikaryaa-kotajiri, iponatakiri. Iwakotakiri imorontai-tziro siranta ikasiya-kaitari kaminkari. Yoipinaa-kaantaki antaroiti mapi, ishipita-kotan-takari. ⁴⁷ Okanta María Pankothanthaari-sato otsipatakaru María iriniro José, aminako-jiitakiri iroori tsika iwaitakiri.

16

Yañaantaari Jesús

(Mt. 28.1-10; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)

1 Awisanaki kitaitiri imakoryaan-taitari. Okanta María Pankothanthaari-sato, otsipatakaro pasini María iriniro Jacobo, aajatzi Salomé, amananta-jiitaki kasankaari ontziritan-tajjaaririmi Jesús. 2 Aritaki sitowi-mata-paaki ooryaatsiri itapiintarori kitaitiri. Ananinkanaki iroori ojajiiti omoroki iwawi-takarira Jesús. 3 Okanta-wakaa-jiita: “¿Ninkatyaa sirinkajaironi mapi yasita-kotan-taita-kariri?” 4 Iro kantacha aminawita-paakari tsika iwawii-takari, oñaatzii isirinkaitakiro mapi, tima antaro mapi onatzii. 5 Kyaapaaki omoroki iwawii-takarira. Oñaasita-paaka aparoni mainari isaikaki akopiroki, okitamaarotaa-nikitaki iithaari. Otharowajiitanaki. 6 Ari iñaanata-nakiro irirori, ikantziro: “Airo pitharowantana. Iriima pipokasiwita Jesús Kasiyakaawini-satzi, ipaika-kotai-takiri chapinki. Añaajira, ti isaiki aka. Paminiro iwawii-takarira. 7 Pimpiyanaki, pinkamantayitairi iyomitaani, pinkantairi Pedro ijiwataimi Tapowiniki, aritaki piñaajiriri anta. Tima iro ikamantzi-takamiri.” 8 Ari osiya-pithata-nakaro kaminkari-moro, piyonkawaitanaka. Tikatsi pasini atziri onkaman-tanaki, tima otharowanakitzi.

*Iñaakaaro Jesús iroka María
Pankothanthaari-sato
(Jn. 20.11-18)*

9 Tima añaaji Jesús kapichikitaiti itapiintarori kitaitiri awisanakira kitaitiri imakoryaan-taitari, iroora yitanaja iñaakajaro María Pankothanthaari-sato yisita-kota-kaajiri pairani

ikyaantasiritaro karatatsiri 7 piyari. ¹⁰ Iroora ojata-sitan-tanakariri iroori ikaratzi itsipatakari pairani Jesús, oñaapaa-tziiri yiraawai-jiita, okamanta-paakiri oñaajirira Jesús. ¹¹ Ikanta ikimawi-jiita-wakiro oñaajiri Jesús yañaaji, ti inkimisanta-jiitiro.

Iñaakaari Jesús apiti iyomitaani
(Lc. 24.13-35)

¹² Ikanta iñaakaari Jesús apiti iyomitaani yanijjiitzi awotsiki, ipasini-porotzi-motapajiri kapichiini. ¹³ Ari ipiyajiitanaka irirori, ikamanta-witapaakari ikarajiitzi. Ari ikimitaitakiriri aajatzi, ti inkimisantaitiri.

Ityaankiri Jesús iyomitaani-payi
(Mt. 28.16-20; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)

¹⁴ Iwawai-minthaita 11 iyomitaani Jesús, ari iñaakakari, ikisathata-pajiri iñaakirira kisosiri ikantajiitaka, ti inkimisantiri ikaratzi ñaayitajiriri yañaaji. ¹⁵ Ikantapajiri: “Pijati pinthotyiro maaroni nampitsi-payi. Pinkinkithatainiri atziri-payi Kamiithari Ñaantsi. ¹⁶ Tzimatsirika kimisantaironi, aririka inkiwaata-najyaa, iriitakira awisako-siritaa-tsini. Iriima kaari kimisanta-wakironi, iwasankitai-tayiiri. ¹⁷ Iroka inkanta-yitanakyaa inkarati kimisanta-naatsini: yisita-kota-kaayitairi ikyaantasiritari piyari, inkantiri: ‘Nawintaari naaka Jesús Saipatzii-totaari.’ Iñaawai-yitairo kantasi-waiyitachari ñaantsi. * ¹⁸ Aririka yairika-wityaari maranki, aririka irawityaaro piyanta-tsiri, tikatsi

* **16:17** awintaa: wairontsi

onkantiri, airo ikami. Ari onkantaki yisita-kota-kaayitairi mantsiyari-payi yantantyaari kapichiini irako.”

Iwajinokaja Jesús inkitiki

(Lc. 24.50-53)

¹⁹ Ithonka-kiro Awinkathariti ikamanta-yitakiri, irojatzi iwajinokan-taari inkitiki, itsipata-paari Pawa ipinkathari-wintan-tapaji. Isaiki-mota-pajiri irako-piroki. ²⁰ Ikanta ijajiitanaki iyomitaani, ikamantantaki maaroni nampitsiki. Iriira Awinkathariti matakaa-yitakiriri, yantakaa-yitakiri kaari iñaapiintaitzi, ari onkantyyaa iyotantai-tyaari omapiro ikamantantai-tziri. Omapirowí.

Ashéninka Perené
Ashéninka Perené: Ashéninka Perené (New
Testament+)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ashéninka Perené)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

4937822c-7fbb-5a7c-989d-ccf71fe482a2